

Innovation og forretningsudvikling

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum vil med indsatsen skabe bedre rammer for, at de midtjyske virksomheder kan udvikle deres forretningsgrundlag gennem at arbejde systematisk og strategisk med innovation og løsninger på samfundsmæssige udfordringer, der kan være nøglen til fremtidig vækst og velfærd. Vækstforum vil også understøtte, at virksomhederne videreudvikler det midtjyske talent for handel via større globalt udsyn, mere viden og bedre ledelseskompetencer. Projekterne vurderes overordnet at blive gennemført på tilfredsstillende vis.

Initiativer inden for Innovation og forretningsudvikling

- Virksomhedsrådgivning, netværk og øget internationalisering
- Øget innovation i de midtjyske virksomheder
- Morgendagens forretningsområder

Økonomi

Tabel 1 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativniveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Virksomhedsrådgivning, netværk og øget internationalisering	19.005	27.954	38.806	44.410	73.671	161.326	44.174	22.817	0	432.163
Øget innovation i de midtjyske virksomheder	530	5.812	5.814	7.653	7.805	25.749	22.358	0	0	75.721
Morgendagens forretningsområder	0	1.604	2.699	3.329	6.554	14.328	12.458	6.777	480	48.229
Bevillinger i alt	19.535	35.370	47.319	55.392	88.030	201.403	78.990	29.594	480	556.113

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 2 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	10.833	16.981	16.933	14.270	35.084	48.004	34.213	10.690	480	187.488
EU - Mål 2	0	1.818	7.302	6.930	11.049	37.434	13.454	5.508	0	83.495
- Regionalfond	0	1.818	7.302	6.930	11.049	37.434	13.454	5.508	0	83.495
- Socialfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU - andet	0	0	3.906	9.218	8.058	11.729	1.515	737	0	35.163
Kommuner	2.540	3.887	3.889	4.183	3.349	4.422	943	36	0	23.249
Stat	500	1.806	1.954	2.560	5.673	42.060	4.721	1.416	0	60.690
Privat	995	6.111	7.823	8.222	16.579	50.004	19.144	6.307	0	115.185
Andet	4.667	4.767	5.512	10.009	8.238	7.750	5.000	4.900	0	50.843
Finansiering i alt	19.535	35.370	47.319	55.392	88.030	201.403	78.990	29.594	480	556.113

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Note vedr. finansiering:

EU - Mål 2 = Regional- og Socialfond

EU andet = Konk.udsatmidler + KASK, osv.

Kommunal = Kommuner og Regioner

Virksomhedsrådgivning, netværk og øget internationalisering

Resultatkontrakter med opfølgning

Virksomhedsrådgivning

- [VÆKSTmidt Accelerator](#)

Netværk

- [Projekt CenSec – Klyngeudvikling](#)
- [Klyngemidt - Netværksinitiativ](#)
- [Klyngemidt – Livsstil](#)
- [Klyngemidt – Vækst via visualisering](#)

Øget internationalisering

- [Eksportrådgivning, Internationalisering af midtjyske virksomheder](#)
- [Europe Enterprise Network](#)
- [MidtNet Erhvervsrettet vidensamarbejde med Shanghai](#)
- [Foreningen Vestdansk Erhvervsfremme - årsrapport](#)

Status

Virksomhedsrådgivning, netværk og øget internationalisering

Væksthus Midtjylland er operatør på programmet "VÆKSTmidt Accelerator". Interessen for programmet har været stor og målene for de enkelte produkter - såvel individuelle som kollektive vækstforløb - forventes at være nået ved programmets udløb august 2012. Der er igangsat forløb i alle regionens kommuner. Der afholdes løbende kompetenceudviklingsmoduler i regi af Midtjysk Erhvervsudviklingsakademi – MEA, ligesom der afholdes et årligt "Erhvervsudviklingsdøgn."

"Projekt CenSec – Klyngeudvikling", hvor virksomheder i forsvars- og sikkerhedsindustrien indgår i netværk, rådgivnings- og uddannelsesforløb, forløber som forudsat. Der har dog været mindre brug af projektets AMU-kurser end forudsat, da virksomhederne i stedet har valgt at gennemføre uddannelsen for deres medarbejdere lokalt. Dette vil sandsynligvist medføre en mindre budgetændring, så de sidste midler i budgettet udnyttes bedst muligt.

Væksthus Midtjylland er operatør på "KLYNGEmidt – Netværksinitiativ" hvor virksomheder indgår i strategiske, forretningsbaserede netværk. Projektet er kommet op i kadence med etablering af strategiske, forretningsbaserede netværk (fase 2 netværk), men måltallene nås ikke inden projektets planlagte slutdato.

Udviklingscenter for Møbler og Træ ved innovationsnetværket Livsstil – Bolig og Beklædning er operatør på projektet KLYNGEmidt Livsstil, hvori virksomheder i livsstilsbranchen indgår i netværks- og rådgivningsaktiviteter. Efter en træg opstart har der nu vist sig at være stor interesse for programmets individuelle rådgivningsforløb. Midlerne hertil forventes

således at være disponeret ved programmets udløb ultimo 2012. Modsat gør sig gældende for de kollektive forløb, hvor der endnu ikke er igangsat forløb. Operatøren har uden held forsøgt at samle virksomheder til disse, blandt andet med fokus på byggeri og CSR. Mulighederne vil fortsat blive søgt afdækket i den resterende projektperiode.

The Animation Workshop ved innovationsnetværket Animation Hub er operatør på "KLYNGEmidt – Vækst via Visualisering", hvori virksomheder skal indgå i netværks- og rådgivningsaktiviteter. Programmet har fra starten i september 2011 nydt stor interesse og velvillighed fra såvel virksomheder og samarbejdspartnere. Operatøren har i den første tid primært arbejdet med at få selve grundlaget for projektet på plads, herunder fastlæggelse af administrative arbejdsgange, økonomi, informationsplan og rådgiverliste samt brugt en del ressourcer på sparring med relevante aktører (andre innovationsnetværk, udviklingsmiljøer mfl.).

Randers Kommune er operatør på "Industry Smart Centre Midt", der er målrettet industrivirksomheders særlige behov for tilførsel af teknologisk og forretningsmæssig viden. Projektet har gennemført den første af i alt 5 faser blandt andet omfattende ansættelse af personale, screening af virksomhedsdeltagere mv. Projektet har til Erhvervsstyrelsen og Region Midtjylland indleveret en rapport, der uddyber beskrivelsen af projektets resterende faser. Når denne godkendes af bevillingsgivere, kan projektet forsættes.

Øget internationalisering

Væksthus Midtjylland er operatør på projektet "internationalisering af midtjyske virksomheder", der skal sikre, at flere virksomheder udvikler eksport eller eksportpotentiale. Projektet er forlænget med tre år fra og med 1. august 2011 og nærværende status vedrører perioden 1. august 2011 til 29. februar 2012. Der blev pr. 1. august indstationeret en ny medarbejder fra Udenrigsministeriet, Eksportrådet hos operatøren, Væksthus Midtjylland, som har overtaget opgaven.

"Enterprise Europe Network" støttes i 2011-2012. De midtjyske medlemmer er erhvervsrådet Herning & Ikast-Brandø og Agro Business Park i Foulum, sidstnævnte er koordinator for hele det danske netværk.

"Midtnet projektet" fungerer efter hensigten, idet de støtter op om målet om 12 samarbejdsprojekter. Nogle indsatser er i forløbet blevet tilpasset de behov, der har vist sig at være gældende, bl.a. har ydelsen Quick Scouting samt én-til-én møder erstattet netværksseminarer og workshops.

Ved siden af ovenstående resultatkontrakter arbejdes der med en række delinitiativer under overskriften øget internationalisering. Herunder har Midtjyllands EU-kontor nu bragt projektet "iFacilitator" i 3. fase, hvor lokale og regionale erhvervsfremmeaktører inddrages aktivt i rekruttering af virksomheder med potentiale til at indgå i EU's forsknings- og udviklingsprogrammer. Projektet skaber fortsat fremragende resultater. Initiativet MORE er et tilbud til kommuner om en proces, der fører til flere konkrete internationale projekter. Ringkøbing-Skjern Kommune var de første til at gennemgå en MORE-proces.

På yderligere 2 faglige områder, er der aktiviteter i gang. Det ene er klima- og energiområdet, hvor EU tilbyder bistand til aktiviteter, som kan understøtte EU's målsætninger for vedvarende energi og reduktion af CO₂, fx til energireovering. EU-Kontoret er i dialog med en række kommuner og organisationer om projekter og arbejder for, at vores aktiviteter bliver optimalt koordineret med andre initiativer i regionen. Kontoret opbygger gode kontakter i Kommissionen og i Den Europæiske Investeringsbank.

Det andet område er kulturområdet, hvor EU-kontoret sammen med regionen har lanceret det såkaldte "Kulturopa"-initiativ. De institutioner, som har holdbare projekter, kan delvist få dækket udgifter til at udvikle et EU-projekt. Kulturopa skal ses som et led i bestræbelserne for at internationalisere kulturinstitutionerne frem mod Europæisk Kulturhovedstad 2017.

"Vestdansk Investeringsfremme" er et initiativ etableret i samarbejde med Region Nordjylland, Region Syddanmark og Invest in Denmark fra Udenrigsministeriet. 8 regionale projektledere er ansat og placeret i de 3 regioner for at fremme udenlandske virksomheders etablering og investering i Vestdanmark.

Pilotprojektet, User-driven design in health-it in a Danish-Chinese context, blev afsluttet pr. 31/12-2011. Pilotprojektet, etableret i 2010, har opsamlet og formidlet viden omkring dansk-kinesisk samarbejde om udvikling af sundheds-it systemer med udgangspunkt i den brugerdrævede innovationsmetode.

Resultater

Virksomhedsrådgivning og netværk

- I "Vækstmidt accelerator" er der ved udgangen af august 2012 gennemført 122 store og 121 mindre rådgivningsforløb. 17 virksomheder har gennemført et vækstsparringsforløb. 18 virksomheder har deltaget i eller er i gang med et Accelerace kompetenceudviklingsforløb, og 3 virksomheder har fået tilført vækstkapital via Vækstfonden. Indsatsområderne i de individuelle forløb er især strategisk udvikling og markedsføring/eksport, men interessen er også stor for teknologi, design og udvikling samt ledelse, organisation og planlægning. 12 kollektive vækstforløb med deltagelse af i alt 112 virksomheder er igangsat. Af disse har 5 kollektive forløb fokus på kompetenceudvikling, sparring og netværksdannelse, mens de øvrige 7 har fokus på internationalisering, globalisering og eksport. I den seneste halvårsperiode har der været afholdt 8 kompetenceudviklingsmoduler i MEA regi.
- Inden for forsvars-, sikkerheds- og rumfartsindustrien har "Projekt CenSec – Klyngeudvikling" været med til at igangsætte 11 innovative netværk -1 mere end forudsat - og 5 innovative underleverandørnetværk. Der er gennemført 8 Q-seminarer (kvalitetsseminarer) med deltagelse af 144 personer, hvilket er langt over målet. 5 virksomheder er blevet Q-certificeret efter deltagelse i CenSecs Q-aktiviteter og flere er på vej.
- "KLYNGEmidt Netværksinitiativ" har fortsat den positive udvikling, således at der nu er etableret 47 fase 2 netværk med deltagelse af i alt 188 virksomheder, dvs. i gennemsnit 4 virksomheder pr. netværk. Der er godkendt færre fase 1 netværk end forudsat, men det centrale og positive er, at godt halvdelen af fase 1 netværkene udvikler sig til fase 2 netværk, som er mere seriøse og bindende end fase 1 netværkene. Netværkene fordeler sig bredt på brancher og er fra alle kommuner bortset fra Samsø. Af de 47 fase 2 netværk er godt 1/3 etableret inden for de to brancher: maskiner samt design, træ og møbler.
- I "KLYNGEmidt Livsstil" er der ved udgangen af august 2012 igangsat i alt 29 individuelle forløb. Heraf er 18 store og 11 er almindelige rådgivningsforløb. Forløbene er fordelt i 9 af regionens 19 kommuner. Der er endnu ikke igangsat kollektive forløb (målet var i alt 3 forløb i hele projektperioden). Der er indgået aftale med Statistik om levering af effektmålinger af indsatsen.
- "Klyngemidt – vækst via visualisering" har i perioden skabt en række resultater, herunder er 2 medarbejdere certificeret i Væksthjulet, kommunikationsplanen er udarbejdet og godkendt, der er gennemført sparringsforløb med 3 virksomheder samt lokale erhvervsfremmeaktører. Desuden er rådgiverlisten udviklet. Der er dog ikke gennemført egentlige screeninger, men der er indledt uformelle kontakter til en række virksomheder.
- "Industry Smart Centre Midt" har nedsat et projektledelsessekretariat, afleveret rapport der uddyber projektets resterende forløb, screenet og fået tilsagn fra 13 virksomheder i Randers kommune, som ønsker at deltage i projektet samt færdiggjort markedsføringsmateriale.

Øget internationalisering

- I projektet "Øget internationalisering af midtjyske virksomheder" har der i perioden været en tilfredsstillende målopfyldelse med 121 eksportkonsultationer (måltal 120), som har resulteret i, at ca. halvdelen af virksomhederne efterfølgende har benyttet Eksportrådets ydelser.

- I Pilotprojektet, User-driven design in health-it in a Danish-Chinese context, er der opnået indsigt i barrierer og problemstillinger, som kan opstå i forbindelse med etablering af et samarbejde på tværs af Danmark og Kina. Der er etableret konkret kontakt mellem to danske it-virksomheder og den kinesiske it-virksomhed, Tanrui. Ved udgangen af projektet er der etableret endnu et projektsamarbejde mellem en tredje dansk it-virksomhed og Tanrui. Via to besøg til Kina, henholdsvis til Shanghai og Zhuhai er der opnået grundlæggende indsigt i det kinesiske sundhedsvæsen samt udfordringer og potentialer for danske virksomheders muligheder for at udvikle sundheds-it løsninger hertil. Læring fra projektet er formidlet til en række erhvervsvirksomheder, til MIDTnet programmet og der er udarbejdet slutrapport.
- I "Europe Enterprise Network" har Danmark indtil 29. februar opnået 35 Partnership Agreements, heraf er de 30 opnået af kontorerne i Jylland. Der er stor søgning til netværkets ydelser og flere resultatkrav er opfyldt allerede. Interessen er stor for "teknisk eller kommerciel gennemgang" samt "finansielle ydelser".
- I Midtnet projektet fungerer en online portal med ml. 27-33 medlemmer i hvert af de tre tematiske netværk. Der er gennemført i alt 8 Quick Scoutings for programmets aktører. Der er godkendt støtte til 6 projekter samt indikationer på, at yderligere 3-4 er på vej.
- Opgørelser viser, at halvdelen af alle godkendte danske virksomhedsprojekter kommer fra Midtjyllands EU-kontor gennem iFacilitator-initiativet. Blandt de mest markante er et forskningsprojekt vedrørende udvikling af intelligente støttestrømper og ny røntgenteknologi.
- MORE-projektet, som skal styrke kommunernes internationalisering, fortsætter også med gode resultater. I foråret 2012 er turen kommet til Skive Kommune, i efteråret Holstebro Kommune og flere kommuner står i kø. I tilknytning til det danske formandskab gennemføres 3 eksklusive seminarer i Bruxelles med et håndplukket publikum vedr. EU's forskningsindsats, vedrørende Cleantech samt sundhed - seminarerne kan ses på internettet enten live eller efterfølgende. 1. seminar er gennemført med stor succes og de to resterende gennemføres i maj måned.
- "Vestdansk Investeringsfremme" har i løbet af 2011 skabt 575 nye jobs i Vestdanmark gennem 13 udenlandske investeringsprojekter. I Region Midtjylland har én ICT-, én Life Sciences- og tre Cleantech virksomheder etableret sig, med i alt 103 jobs. Desuden har Vestdansk Investeringsfremme, sammen med Invest in Denmark, engageret sig i forskellige events og konferencer for at medvirke til at skabe synlighed omkring de vestdanske styrkepositioner over for udenlandske investorer.

Regionens vurdering

Virksomhedsrådgivning og netværk

De opnåede resultater med "VÆKSTmidt Accelerator" afspejler stor interesse for programmet. Samtidig viser midtvejsevalueringen, at programmet imødekommer behov blandt SMV'er i regionen og bidrager til, at vækstpotentielle SMV'er i stigende grad anvender ekstern viden i forbindelse med et vækstforløb. Regionens vurdering er, at vækstpotentielle SMV'er i region Midtjylland fortsat skal have mulighed for gennem ekstern rådgivning og tilførsel af viden og kapital, strategisk at arbejde med forretningsudvikling. Kompetenceudviklingsaktiviteterne har også siden projektets start været afviklet i overensstemmelse med tidsplanen og i et omfang som forudsat i ansøgningen.

"Projekt CenSec – Klyngeudvikling" gennemføres som forudsat. CenSecs nye strategi med øget fokus på etablering af og støtte til specialiserede forretningsnetværk vurderes positivt.

"KLYNGEmidt – Netværksinitiativ" etablerer færre fase 2 netværk end forudsat, når der ikke går på kompromis med den aftalte kvalitet. Selv med en fortsat positiv udvikling i aktivitetsniveauet vil det ikke kunne lade sig gøre at nå måltallene i

projektet. Enten vil projektets budget og aktivitetsomfang skulle reduceres betydeligt, eller det eksisterende budget skulle anvendes i en forlænget projektperiode.

I "KLYNGEmidt Livsstil" har operatøren nu godt fat i målgruppen for så vist angår de individuelle forløb og forventes at kunne afsætte hele budgetrammen til disse forløb. Problematisk er det imidlertid, at der endnu ikke er igangsat kollektive vækstforløb.

"Klyngemidt – vækst via visualisering" er kommet senere i gang end forventet, den formelle lancering er foregået ultimo marts 2012, og der er endnu ikke igangsat hverken individuelle eller kollektive animationsbaserede vækstforløb. Vurderingen er dog, at det grundige forarbejde, hvor der især er brugt ressourcer på informationer til og sparring med relevante aktører i erhvervsfremmesystemet, vil resultere i stor efterspørgsel efter projektets produkter.

Industry Smart Centre Midt har til Erhvervsstyrelsen og Region Midtjylland indleveret en rapport, der uddyber beskrivelsen af projektets resterende faser. Først når denne godkendes af bevillingsgivere, kan projektet forsættes.

Øget internationalisering

"Eksportrådgivning, Internationalisering af midtjyske virksomheder" forløber meget tilfredsstillende. Projektet bidrager til en stadig stigende grad af samordning af Eksportrådets ydelser og ydelser under de regionale vækstprogrammer. Som eksempel er ca. 60 % af ovennævnte virksomhedsmøder resultat af henvisninger fra lokale og regionale vækstkonsulenter. Fire virksomheder har i perioden benyttet VÆKSTmidt Accelerator programmet med Eksportrådet som konsulent, og der er i samarbejde med to kommuner igangsat et Globusforløb med fokus på nærmarkeder.

"User-driven design in health-it" forløb tilfredsstillende. Aktivitetsniveauet og resultaterne levede op til målene. Da der var tale om et pilotprojekt ændredes nogle aktiviteter fokus undervejs, blandt andet blev virksomhedsdeltagelsen mindre, men vigtige erfaringer og indsigt blev opnået og videreformidlet.

"Europe Enterprise Network" forløber tilfredsstillende og mange kontrakt mål er tæt på at være opfyldt.

Hovedparten af aktiviteterne ifl. kontrakten er gennemført som planlagt. Trods en lidt 'forsinket' realisering af konkrete projektmodningsprojekter, er der de sidste måneder sket en stor udvikling i interessen og efterspørgslen. Fremdriften i programmet har fra årsskiftet været så positiv, at operatøren forudser at måtte afvise visse ansøgninger. Bl.a. af denne grund, og for at sikre effekten af investeringen på længere sigt, vil operatøren i foråret 2012 ansøge Vækstforum om forlængelse af programmet.

Det er regionens vurdering, at EU-kontoret opnår flotte resultater og lever op til aktivitetsplanen for 2012.

Vækstforum har på mødet d. 21. februar godkendt at forlænge medlemskabet af foreningen Vestdansk Investeringsfremme i perioden 2013-15. Det overordnede konkrete mål er at skabe eller fastholde i gennemsnit 333 videntunge arbejdspladser i Vestdanmark om året.

Øget innovation i de midtjyske virksomheder

Resultatkontrakter med opfølgning

- [Program for Vidensamarbejde – Genvej til ny viden](#)
- [Markedsplads for højtuddannede \(videreførelse\)](#)
- Brugerdriven innovation: Projekt om udvikling og vækst via innovationsalliancer mellem erhvervsliv og sundhedscenter. Afsæt i brugere med diabetes 2.

- [Brugerdreven innovation: Brugerdreven innovation i praksis– formidling af viden om BDI til vidensservicevirksomheder i Region Midtjylland](#)

Status

“Program for vidensamarbejde – Genvej til ny viden” er igangsat under den tidligere Erhvervsudviklingsstrategi og Handlingsplan. “Genvej til ny viden” eksperimenterer med nye former og modeller for samspil mellem virksomheder og forskningsinstitutioner og yder støtte til konkrete vidensamarbejder mellem små og mellemstore innovative virksomheder og forskere. Projektet er påbegyndt den 1. januar 2011 og løber til udgangen af 2013.

“Markedsplads for højtuddannede (videreførelse)” er igangsat under den tidligere Erhvervsudviklingsstrategi og Handlingsplan og sigter mod at få flere højtuddannede ud i små og mellemstore virksomheder, især i regionens yderområder. Projektet er afsluttet i 2010, men et delprojekt “Kontaktmæglerinitiativet” videreføres i en 2-årig periode. Formålet er bl.a. at udvikle og implementere nye metoder og værktøjer til kontakt og samarbejde mellem SMV’er og videregående uddannelsesinstitutioner. Der skal udarbejdes forslag til en forankring af kontaktmægleropgaverne i erhvervservicesystemet efter projektets afslutning. Delprojektet, der medfinansieres af en række kommuner, er påbegyndt den 1. juni 2011.

Brugerdreven innovation er igangsat under den tidligere Erhvervsudviklingsstrategi og Handlingsplan. Formålet er at udvikle og afprøve nye metoder inden for brugerdreven innovation(BDI) - med afsæt i Erhvervs- og Byggestyrelsens program for brugerdreven innovation - som kilde til forretningsudvikling. Der er igangsat tre projekter i 3-årige forløb pr. januar 2008, 2009 og 2010, heraf er ét projekt afsluttet.

Projektet “Sundhedscentret i Randers og diabetes 2” er igangsat januar 2009 og skulle afsluttes 31.12.2011. Den 22.9.2011, er der indsendt en ansøgning til hhv. EBST og Region Midtjylland om forlængelse af projektperioden frem til 31.3.2012. Projektet adresserer delprojekter inden for mad, motion og teknologiske - og kommunikative løsninger, der dels kan styrke det rehabiliterende og forebyggende arbejde internt i Sundhedscentret og dels sikre kommunikation mellem Sundhedscentret og brugeren uden for centret, samt forebyggende arbejde generelt.

Projektet “Brugerdreven innovation i praksis” har til formål at finde de bedst mulige tilgange til formidling af nye metoder til innovation til virksomhederne. Det konkrete fokus er at udvikle prototyper eller services til skalering inden for én branche – vidensservice – ved at anvende brugerdrevne innovationsmetoder i alle led af forløbet. Målet er, at 20 virksomheder inden for arkitekt og ingeniørbranchen opnår indsigt i, hvordan BDI kan supportere deres forretningsudvikling.

Resultater

- I “Program for Vidensamarbejde – Genvej til ny viden” er der gennemført 104 virksomhedskontakter og 29 innovative virksomheder har fået støtte til at gennemføre et fase 1-projekt, der bl.a. skal afklare de erhvervmæssige potentialer ved et samarbejde med forskere. 7 virksomheder har fået støtte til at gennemføre et egentligt vidensamarbejde (fase 2), mens en række andre SMV’er endnu er i ansøgningsfasen.
- Kontaktmæglerinitiativet “Markedsplads for højtuddannede (videreførelse)” har etableret 132 forpligtende samarbejdsaftaler mellem virksomheder og videregående uddannelsesinstitutioner, og der er indgået 40 ordinære ansættelser af højtuddannede.
- Resultaterne fra projektet “Sundhedscentret i Randers og diabetes 2” fordeler sig på BDI metodeudvikling, forstadie til kommerciel effekt på basis af ideer, skabelse af innovationsalliancer samt fremme offentlig –

privat samarbejde ved hjælp af BDI metoder. Der er afprøvet 16 kendte metoder og designet 2 nye. Der er udarbejdet over 20 forslag til nye ideer til produkt- eller serviceudvikling. En lang række af disse er på vej til mock-up stadiet (digital model af prototype). I forhold til anvendelse af BDI som én metode markedsdrevne innovation, er der en lang række aktiviteter igangsat. Blandt andet indgår BDI i Væksthus Midtjyllands ydelser. Læs mere på www.sundinnovation.com.

- I "Brugerdreven innovation i praksis" er der igangsat 23 implementeringsforløb i virksomheder, hvoraf 19 er afsluttede. Der er i deltagende virksomheder opnået konkrete erfaringer med at bruge forskellige BDI-metoder i forretningsudviklingen. Der er lavet opfølgning på 9 af de 19 virksomheder, der har afsluttet forløb og hos disse anvendes BDI nu både mere systematisk og i højere grad i forretningsudviklingen end tidligere. Der er bl.a. langt mere bevidste valg om brugerinddragelse i forhold til intensitet, metode og udbytte heraf.

Regionens vurdering

Begge initiativer inden for Vidensamarbejde er i god fremdrift og forløber tilfredsstillende i forhold til mål og resultatkrav. Det forventes dog, at "Genvej til ny viden" vil forbruge lidt færre midler end budgetteret i 2012.

Inden for Brugerdreven innovation vurderes Sundhedscentret at have opfyldt hovedparten af målene i resultatkontrakten, men der ses potentiale i at arbejde med at konkretisere flere af de opsamlede ideer til kommerciel brug. Brugerdreven innovation i praksis vurderes at leve op til resultatkravene og det vurderes positivt, at formidling af resultater intensiveres i projektets afsluttende periode.

Morgendagens forretningsområder

Resultatkontrakter med opfølgning

- [Shareplay \(tidligere Cross Media\)](#)
- [Scandinavian Game Developers](#)

Status

"Shareplay" er igangsat under den tidligere Erhvervsudviklingsstrategi og Handlingsplan og har til formål at skabe innovationsbaseret vækst i medievirksomheder i Region Midtjylland og Region Nordjylland - indsatsen skal fremme evnen til at arbejde på tværs af medie formater, som f. eks. film, animation, spil og IT. Der er bl.a. etableret en række netværk med en regionale, nationale og internationale organisationer og private aktører samt med tværmedielle manuskriptforfattere og inden for indholdsproduktion.

Scandinavian Game Developers fik sit tilsagn i sensommeren 2011 og følger projekts aktivitetsplan.

Resultater

- Shareplay har i 2012 fået tilsagn fra Erhvervsstyrelsen til gennemførelse af "Cross Media Programmet". Shareplay har skaffet yderligere finansiering til en række initiativer/aktiviteter. Shareplay Netværket er nu oppe på 585 medlemmer. Shareplay har afviklet 16 seminarer og konferencer siden september 2011. I samarbejde med Væksthusene i Region Midtjylland og Region Nordjylland er der bl.a. igangsat testforløb for virksomheder. Der er gennemført kortlægning af virksomheder i de to regioner med henblik på at identificere potentielle projektpartnere samt seminarer inden for forskellige temaer. Læs mere på www.shareplay.dk.

- I løbet af projektets første 6 måneder har partnerne bag Scandinavian Game Developers taget de første skridt i retning af at skabe fornyet vækst i KASK-regionen via spiludvikling. Der er således etableret to nye inkubationsmiljøer : et i Grenaa (The Ranch Game Incubator) og et i Viborg (Arsenalet). Flere iværksættere har allerede har etableret sig i miljøerne og de første nye spil er udgivet.

Regionens vurdering

Både "Shareplay"-projektet og Scandinavian Game Developers vurderes at forløbe som forventet.

Iværksætteri

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum vil skabe bedre vilkår for, at der etableres flere nye virksomheder, og at flere af de nye virksomheder overlever og udvikler sig til nye vækstvirksomheder. Indsatsområdet skal derfor sikre, at fokus på entreprenørskab i uddannelsessystemet styrkes, og at adgangen til rådgivning og risikovillig kapital for iværksættere og nystartede virksomheder forbedres, ikke mindst i yderområder og landdistrikter.

Programydelseerne gennemføres i et omfang som forudsat. Der er nu igangsat en samlet indsats for at styrke iværksætteri og entreprenørskab i uddannelsessystemet fra folkeskole til universitet og alle initiativer er kommet godt fra start. Rådgivningsprogrammet STARTmid Accelerator kører tilfredsstillende og der er opnået flotte resultater for at styrke området for risikovillig kapital. Der er etableret et meget velfungerende regionalt Business Angel netværk og den Midtjyske Iværksætterfond er nu en realitet.

Initiativer inden for Iværksætteri

Entrepenørskab i uddannelser
Iværksætterrådgivning og kapital

Økonomi

Tabel 3 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativniveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Iværksætteri i uddannelser	0	400	3.876	6.535	23.414	41.317	40.450	2.000	117.992
Vejledning og Rådgivning	400	7.438	17.468	17.734	12.864	169.116	65.694	0	290.714
Bevillinger i alt	400	7.838	21.344	24.269	36.278	210.433	106.144	2.000	408.706

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 4 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	400	4.021	9.157	10.665	8.154	23.824	16.724	0	72.945
EU - Mål 2	0	2.894	9.260	8.168	14.371	103.754	51.277	0	189.724
- Regionalfond	0	2.566	8.254	6.596	3.366	16.888	13.101	0	50.771
- Socialfond	0	328	1.006	1.572	11.005	86.866	38.176	0	138.953
EU – andet	0	0	0	0	0	1.875	1.875	0	3.750
Kommuner	0	0	0	0	2.680	6.533	11.512	0	20.725
Stat	0	286	0	0	5.300	21.238	6.338	2.000	35.162
Privat	0	637	2.927	5.436	1.408	46.185	11.515	0	68.108
Andet	0	0	0	0	4.365	7.024	6.903	0	18.292
Finansiering i alt	400	7.838	21.344	24.269	36.278	210.433	106.144	2.000	408.706

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Entrepenørskab i uddannelser

Resultatkontrakter med opfølgning

- [Studentervæksthus Århus](#)
- [Entrepenørskab i VIA's uddannelser](#)
- [Det Entreprenørielle Universitet](#)

Status

Uddannelsessektorens rolle i forhold til at stimulere innovation og entrepenørskab ses som helt central for den fremtidige vækst og udvikling. Uddannelse i entrepenørskab skal stimulere de unges evne til at tænke nyt, se muligheder og omsætte deres ideer til værdi og handler derfor både om at udvikle de studerendes viden om entrepenørskab og det at starte egen virksomhed og om at stimulere deres evner inden for kreativitet, innovation og entrepenørskab.

Initiativet Entreprenørskab i uddannelser sætter fokus på iværksætteri som en integreret del af undervisningen på alle uddannelsesniveauer og omfatter udvikling af undervisningsmetoder og -materialer, kompetenceudvikling af underviserne og etablering af studentervæksthuse ved de videregående uddannelsesinstitutioner.

Der samlede indsats er nu etableret og omfatter følgende områder:

- Folkeskolen – Innovation i Folkeskolen
- Ungdomsuddannelser, erhvervsuddannelser og KVVU – Fra talentmasse til entrepenørskab
- Mellemlange videregående uddannelser – Entreprenørskab i VIA's uddannelser
- Lange videregående uddannelser – Det entrepenørielle Universitet, Aarhus Universitet

Projekterne "Innovation i folkeskolen" og "Fra Talentmasse til entrepenørskab" er etableret primo 2012 med bred deltagelse af regionens uddannelsesinstitutioner. Der vil være kontraktopfølgning på de to initiativer ved afrapporteringen i september 2012.

"Studentervæksthus Århus" har for længst indfriet projektets aktivitetsmål, og de resterende projektmidler er i perioden derfor primært blevet anvendt til at implementere de anbefalinger, der er blevet fremført i evalueringen af projektet. Dette har bl.a. været en øget indsats for at styrke netværket mellem iværkstætermiljøerne i Aarhus med bl.a. det formål at skabe en stærkere samlet profil, der vil styrke muligheden for at tiltrække investorer og sponsorer. Herudover er der i perioden gennemført tre projekter (med hhv. Egaa Gymnasium, HavneInvest og Vestas), hvor det er forsøgt at omsætte studentervæksthusets udviklingsforløb til salgsbare innovations- og entrepenørskabsforløb målrettet eksterne aftagere. Projekterne er led i en videreudvikling af studentervæksthuset mod en mere selv bærende forretningsmodel, der skal sikre husets overlevelse på længere sigt. På kort sigt videreføres Studentervæksthus Århus i regi af "Det Entreprenørielle Universitet".

"Entreprenørskab i VIA's uddannelser". Projektet er etableret og de første aktiviteter igangsat primo 2012. Der er påbegyndt et arbejde om udvikling af tværfaglige læringsforløb om entrepenørskab mellem sygeplejerske- og læreruddannelsen, pædagoguddannelsen og bygningskonstruktøruddannelsen og dette samarbejde forventes at resultere i fire nye moduler. Indsatsområdet vedrørende studentervæksthuse er godt i gang – der er etableret syv studentervæksthuse og organiseringen for disse er på plads. Der er etableret et internt netværk mellem studentervæksthuskoordinatorerne og der er afholdt netværksmøde både i det interne netværk og i det landsdækkende netværk for studentervæksthuse.

"Det Entreprenørielle Universitet", Aarhus Universitet består af tre hovedområder: Forskning, undervisningsudvikling og iværksætteri og erhvervssamarbejde, og der er god fremdrift på alle områder. Der er i perioden udviklet og udbudt 10 nye

entreprenørielle kernefag på 4 forskellige fakulteter og der er påbegyndt toning af 5 uddannelser i entreprenørskabsretning. Der er afholdt en række iværksætterworkshops og temamøder for studerende, blandt andet i samarbejde med studentervæksthuset. Videreuddannelse af undervisere sker i regi af Forum for Entreprenørskabsundervisere, der med sine månedlige arrangementer tilbyder alle undervisere med interesse for entreprenørskabsundervisning viden og sparring inden for feltet.

Resultater

- Studentervæksthus Århus har med tre kommercielle projekter taget et godt skridt i retning mod udvikling af en mere selv bærende forretningsmodel, der skal sikre studentervæksthusets overlevelse på lang sigt.
- 488 brugere har benyttet sig af tilbud fra "Studentervæksthus Århus", heraf 103 i Sand Box og 128 i Take Off. 52 studerende har oprettet et CVR-nummer.
- I regi af Det Entreprenørielle Universitet har 644 studerende deltaget i undervisningsaktiviteter indenfor entreprenørskab
- Det Entreprenørielle Universitet har udviklet 10 nye entreprenørielle fag, påbegyndt toning af 5 uddannelser i entreprenørskabsretning og udviklet et generisk entreprenørskabsfag til udbud på alle HA-bacheloruddannelser
- VIA University College har etableret 7 studentervæksthuse ved campusmiljøerne.

Regionens vurdering

Initiativet gennemføres som planlagt.

Iværksætterrådgivning og kapital

Resultatkontrakter med opfølgning

- [Iværksætteri og virksomhedsudvikling i landdistrikter](#)
- [Etnisk Erhvervsfremme](#)
- [STARTmidt Accelerator](#)

Status

Formålet med delinitiativet "Iværksætteri og virksomhedsudvikling i landdistrikter" er, at udvikle og gennemføre en målrettet indsats for fremme af iværksætteri og virksomhedsudvikling i landdistrikterne i regionens 6 yderkommuner og 7 landkommuner. Indsatsen skal gennem en målrettet formidlings- og afklaringsindsats rettet mod 1.000 virksomheder understøtte og udvikle det erhvervsmæssige vækspotentiale i landdistrikterne. Randers Erhvervs- og Udviklingsråd er operatør på indsatsen. Den direkte og opsøgende indsats over for virksomhederne varetages af de lokale erhvervsserviceoperatører.

"Etnisk Erhvervsfremme" er et nationalt initiativ, der har til formål at fremme etablering, overlevelse og vækst for nydanske iværksættere. Etnisk Erhvervsfremme er etableret med et nationalt videnscenter og seks lokale enheder. Det nationale videnscenter er indlejret hos Væksthus Midtjylland og har til opgave at lede indsatsen samt opsamle og koordinere viden og netværk og tilbyde vejlederne kompetenceudvikling. Centeret har blandt andet oprettet en vidensportal målrettet iværksættere og vejledere, afholdt en række kompetence- og netværksdage for de lokale enheder/vejledere samt regionale og nationale konferencer om etnisk erhvervsfremme.

Iværksætterprogrammet "STARTmidt Accelerator" har til formål at øge andelen af vækstiværksættere samt øge overlevelsesraten for nye virksomheder gennem tilbud om viden- og kompetencetilførsel. "STARTmidt Accelerators" hovedaktivitet udgøres af rådgivningstilbuddene Startpakke og Vækstpakke, som omfatter tilbud om køb af specialiseret rådgivning inden for områder som f.eks. forretningsstrategi og markedsvurdering. Herudover tilbydes iværksættere også deltagelse i vækstgrupper, netværk og mentorordninger og der gennemføres et særligt forløb målrettet spin-off iværksættere.

"StartMidt Accelerator" indeholder desuden en række initiativer med fokus på kapitalformidling, herunder tilbud om tilknytning af en kapitalcoach for iværksættere med behov for risikovillig kapital, facilitering af Business Angels Netværk og afholdelse af masterclasses, temamøder og springboards.

Med etableringen af den Midtjyske Iværksætterfond har vi nu en solid og sammenhængende indsats for at styrke iværksætternes adgang til kapital i Region Midtjylland.

Det regionale Business Angels netværk – InvestorMidt Business Angels netværk – er kommet godt fra start og er etableret som en fast og aktiv del af landskabet for risikovillig kapital. Der er desuden etableret et tæt samarbejde med de to andre vstdanske netværk, BAN InVest og BA Syddanmark.

Resultater

Iværksætteri i landdistrikter

- Godt 1200 virksomheder er pr. 01.03.2012 blevet besøgt og er registreret i CRM systemet
- 120 virksomheder er blevet henvist til Væksthus Midt, heraf har 30 allerede fået tildelt vækstpakker.
- 75 virksomheder er blevet hjulpet til ansøgning om LAG-midler.
- 17 virksomhedsnetværk er blevet oprettet, og der arbejdes målrettet med erfaringer og videndeling herfra blandt de lokale operatører med henblik på at danne flere netværk.
- 222 virksomheder har fået skabt kontakt til eksterne videnkilder (GTS-institutter, universiteter, private aktører etc.).
- Formidlingen af indsatsen gennem medier og anden omtale har været massiv.

STARTMIDT accelerator

- 225 iværksættere har fået rådgivning via en Startpakke. Rådgivningen er primært ydet inden for områderne: salg og markedsføring, forretningsstrategi og juridiske forhold.
- 140 iværksættere har fået rådgivning via en Vækstpakke. Rådgivningen er primært ydet inden for områder som produktudvikling, forretningsstrategi, salg m.v.
- Det regionale business angels netværk, Investormidt Business Angels Netværk er etableret med over 60 deltagere og der har i perioden været afholdt 3 møder i netværket – i Herning, Holstebro og Silkeborg
- Der er i perioden screenet over 40 virksomheder/investeringscases til Business Angels netværket, heraf er 12 virksomheder præsenteret for netværket, og der er rejst kapital i størrelsesordenen 7 mio. kr.
- På kapitalformidlingsområdet gennemføres der to masterclasses – en Masterclass for vækstvirksomheder, der søger risikovillig kapital og en Masterclass for investorer. Der er hhv. 36 og 35 deltagere på de to masterclasses.

Regionens vurdering

Programmerne gennemføres som planlagt.

Digitalisering

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Digitaliseringsindsatsen handler om at udvikle Region Midtjylland til en digital foregangsregion. Formålet er at give regionens virksomheder de bedste betingelse for at anvende digitalisering som afsæt for at udvikle unikke produkter og serviceydelser med internationale afsætningsmuligheder. Indsatsen er koncentreret omkring initiativet iKraft, Projektet har rådet over en innovationspulje, der nu er afløst af iKraft-kuponer, der kan medfinansiere køb af it-specialistviden til innovative projekter.

Initiativer inden for Digitalisering

iKraft

Økonomi

Tabel 5 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativniveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
iKraft	1.635	6.614	12.753	23.544	18.862	20.152	3.860	0	87.420
Bevillinger i alt	1.635	6.614	12.753	23.544	18.862	20.152	3.860	0	87.420

Tabel 6 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	0	2.360	6.359	13.725	10.880	7.474	128	0	40.92
EU - Mål 2	0	0	0	0	0	4.428	1.472	0	5.900
- Regionalfond	0	0	0	0	0	4.428	1.472	0	5.900
- Socialfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU - andet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommuner	0	1.330	2.544	1.370	2.000	2.000	0	0	9.244
Stat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Privat	0	1.674	3.168	7.292	3.400	2.950	0	0	18.484
Andet	1.635	1.250	682	1.157	2.582	3.300	2.260	0	12.866
Finansiering i alt	1.635	6.614	12.753	23.544	18.862	20.152	3.860	0	87.420

2) Tabellen viser indsatsrådets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Note vedr. finansiering:

EU - Mål 2 = Regional- og Socialfond

EU andet = Konk.udsatmidler + KASK, osv.

Kommunal = Kommuner og Regioner

iKraft

Resultatkontrakter med opfølgning

- [It som innovativ drivkraft \(iKraft\)](#)
- iKraft Innovationspuljen:
  - [MAFIR – massiv acceleration af fotorealitisk interaktiv rendering](#)
  - [Interaktiv prioritering og planlægning af el-forbrug](#)
  - [Fremtidens interaktive stol](#)

Status

iKraft projektet næsten halvvejs i den to-årige forlængelse og fokus er stadig på IT-netværksagenternes arbejde, som det blev vedtaget for fase II

For at fastholde agenternes fokus på de opsøgende aktiviteter afholdes der nu kvartalsvise sparringsmøder med hver enkelt agent, hvor aktuelle virksomhedsbesøg og øvrige aktiviteter diskuteres og vurderes. Agenterne trænes desuden i at tydeliggøre iKRAFT's muligheder over for virksomhederne.

Der er afholdt knap 200 virksomhedsbesøg i det seneste halve år og mange af disse har resulteret i dialog med vidensinstitutioner om muligt IT-innovationssamarbejde. Det er dog ikke muligt at få et retvisende billede af hvor mange innovationssamarbejder der er skabt idet flere af virksomhederne forventes at have holdt igen med at indlede et samarbejde p.g.a. den forestående lancering af iKraft-kuponerne. Pr. 23.marts blev kuponerne lanceret og IT-netværksagenterne har i perioden op til lanceringen haft flere virksomheder der har ventet med at indlede innovationssamarbejder til det blev muligt at få del i de 4,7 mio. kr. der ved hjælp af strukturfondsmidlerne er afsat til at støtte projektmodningsforløb, der kan bane vejen for egentlige innovationssamarbejder.

Som en konsekvens af øget fokus på agenternes opsøgende arbejde i deres lokalområder er antallet af ikraft-arrangementer neddroget lidt. iKraft er dog fortsat meget aktive i forbindelse med f.eks. IT-forum arrangementer hvor det vurderes at IT-netværksagenterne kan bidrage eller drage fordel af eksponeringen til virksomheder der er opsøgende i forhold til innovation via IT.

Af afholdte ikraft arrangementer skal særligt fremhæves "Appy Days" arrangement i Silkeborg, der var meget populært og samlede over halvtreds virksomheder. På blot to dage blev der udviklet adskillige prototype Apps til smartphones og tablets. Flere af disse er sidenhen blevet udviklet og efterfølgende kommercielt. Samtidig er der skabt et stort netværk blandt udviklere, grafikere og virksomheder, som har ført til strategiske samarbejder, eksempelvis aftaler om løsning af outsourcede opgaver i Ukraine.

Appy Days var for alvor med til at sætte gang i fokusset på den digitale forretning, som især detailhandelen har nydt godt af i de første måneder af 2012. iKraft har haft svært ved at komme igennem til detailhandelen, men det lader til at gennembruddet nu er kommet.

Det har efterfølgende foranlediget stor søgning fra detailhandelsforeninger og cityforeninger om at få iKRAFT til at inspirere de detailhandlende medlemsvirksomheder til øget brug af digi-tale medier inden for specielt salg og markedsføring. Over 200 detailvirksomheder er således gennem de seneste 3 måneder blevet introduceret til og oplært i at bruge digitale, sociale me-dier i deres markedsføring og handel med efterfølgende effekt på bundlinjen.

Afslutningen af projekt "MAFIR – massiv acceleration af fotorealistic interaktiv rendering" er blevet udsat til 1/8-2012. Ved en øget fokus på projektets organisation i den sidste periode forventes projektet at kunne levere de ønskede resultater og får formidlet den oparbejdede viden.

I projektet "Interaktiv prioritering og planlægning af el-forbrug" skiftede man i sidste periode fokus fra at bruge systemet at styre el-forbruget, til at yde råd og vejledning til at nedsætte elforbruget med den udviklede software. Her har man udviklet og installeret første prototype af videndelingssystemet i et gartneri og der er udarbejdet materiale med viden om energibesparelser indenfor gartnerier.

Projektet "Platform til forankring og effektivisering af videns baserede arbejdsprocesser" er afsluttet planmæssigt 31/1-2012, med stort set de ønskede resultater. Resultaterne er offentliggjort og det er konkluderet at koncepterne holder, har praktisk anvendelse og vil bidrage til effektivisering i vidensbaserede virksomheder.

Resultater

- I Ikraft er der i den seneste 6 måneders periode besøgt knap 200 virksomheder rundt omkring i regionen. Over halvdelen vurderer at det første besøg har tilført dem høj eller meget høj værdi og 59% vurderer at agenten har haft nogen eller stor indflydelse på positive ændringer i virksomheden. Af positive ændringer er det særligt "nye samarbejdspartnere" og tilførsel af kompetence" som virksomhederne noterer sig.
- Af konkrete IT-innovationssamarbejder kan nævnes:
  - Sign1 i Ringkøbing, der leverer skilteløsninger, har efter mødet med den lokale IT-netværksagent indledt samarbejde med Alexandrainstituttet om helt ny type in-store display der projiceres ned på gulvet, og hvor købmanden løbende kan styre hvad der skal markedsføres. De er desuden blevet hjulpet med at ansøge om en videnkupon.
  - Appy Days arrangementet resulterede bl.a. i at Kuadriga og Interaktionsdesigner.dk indgik et samarbejde om at lave slanke-app kaldet "Slankedysten" som spås et stort potentiale.
- Ikraft-kuponerne er endelig blevet lanceret efter Erhvervsstyrelsen godkendelse af strukturfondsbevillingen. Det betyder at der er 4,7 mio. kr. til brug for projektmodningsforløb. Første fase af Ikraft viste at der ofte er høje indgangsbarrierer for en virksomhed der for første gang ønsker at samarbejde med en vidensinstitution omkring et IT-innovationsprojekt. Projektmodningsmidlerne skal overvinde denne barriere og føre til flere innovationsprojekter.

Regionens vurdering

"Ikraft" forløber som planlagt, og er kommet godt i gang med fase II. Projektets formål er fokuseret i forhold til fase I og der bygges således videre på de stærke sider af projektet som anbefalet af IT-rådet. IT netværksagenterne er værdsatte i kommunerne og blandt virksomhederne de er i kontakt med. Lanceringen af Ikraft kuponerne bør styrke antallet af reelle IT-innovationssamarbejder, der registreres i den kommende periode.

Uddannelse og kompetenceudvikling

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Med initiativerne under dette indsatsområde vil Vækstforum medvirke til at sikre arbejdsstyrken, kvalitativt såvel som kvantitativt.

Arbejdsmarkedet står i disse år over for to hovedudfordringer: 1) den demografiske udvikling, der betyder fald i arbejdsstyrken. De store årgange er i færd med at forlade arbejdsmarkedet og erstattes af de små årgange, hvilket betyder underskud af arbejdskraft i løbet af få år. 2) at sikre arbejdskraften de fornødne kvalifikationer. I øjeblikket er arbejdsmarkedet præget af ledighed, og mange ufaglærte job forsvinder. Globaliseringen medfører øgede krav til arbejdsstyrkens kvalifikationer. Hvis ikke de ledige opkvalificeres nu, vil der opstå flaskehalse, hvor virksomhederne efterspørger kvalifikationer, der ikke findes i arbejdsstyrken. Kompetenceudvikling er altså vigtig også for den danske konkurrenceevne.

Fællesnævneren for initiativerne under dette indsatsområde er samarbejde og partnerskaber, idet grundlaget for hele indsatsen er at samle alle relevante aktører på de respektive områder, så de i fællesskab kan iværksætte initiativer, der ved at stå på skuldrene af tidligere indsats og ved at bygge oven på den ordinære indsats kan få den ønskede effekt. Det er i høj grad lykkedes.

Der er skabt én indgang til efteruddannelse med flere efteruddannelsesaktiviteter, og virksomhederne er meget tilfredse med kontakten til uddannelsesinstitutionerne, især når institutionerne samarbejder. Der er etableret samarbejde med Norge og Sverige om at ruste uddannelsesinstitutionerne endnu mere til dialogen med virksomhederne om deres efteruddannelsesbehov og deres interne samarbejde. Der er skabt lokale indgange for udenlandsk arbejdskraft og udenlandske studerende, der øger fastholdelsen. Senest er der skabt lokale samarbejder om fastholdelse af unge i ungdomsuddannelser, der allerede er effektfulde, idet der nås en meget stor del af de unge i regionen med de igangsatte aktiviteter. Endelig er der afprøvet forskellige metoder til fastholdelse og inddragelse af grupper, der er på kanten af arbejdsmarkedet. Her er resultaterne dog præget af, at projekterne er planlagt i en højkonjunktur, men gennemført i en lavkonjunktur.

Samlet set gennemføres projekterne under initiativområdet tilfredsstillende. Afvigelserne skyldes ændrede konjunkturer og ikke operatørernes gennemførelse.

Initiativer inden for Uddannelse og kompetenceudvikling

Fastholdelse og bedre overgange
Udvidelse af arbejdsstyrken
Efteruddannelse

Økonomi

Tabel 7 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativniveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Efteruddannelse	0	4.800	13.234	23.779	34.446	57.406	81.440	0	215.105
Fastholdelse og bedre overgange	3.650	9.598	10.567	20.795	13.292	11.985	9.350	0	79.236
Udvidelse af arbejdsstyrken	0	5.148	18.497	22.939	18.007	23.152	19.525	3.840	111.108
Bevillinger i alt	3.650	19.546	42.298	67.513	65.745	92.543	110.315	3.840	405.449

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 8 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	0	9.409	11.159	16.716	13.391	3.629	3.000	0	57.303
EU - Mål 2	0	1.321	12.568	19.395	13.993	31.339	45.637	2.187	126.440
- Regionalfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Socialfond	0	1.321	12.568	19.395	13.993	31.339	45.637	2.187	126.440
EU – andet	0	493	0	13.983	14.961	15.103	8.670	0	53.210
Kommuner	2.00	2.830	4.040	5.602	2.451	14.154	24.865	650	56.592
Stat	0	940	10.638	2.454	6.621	13.969	22.337	1.003	57.962
Privat	0	860	100	880	1.820	1.456	214	0	5.330
Andet	1.65	3.693	3.793	8.483	12.508	12.893	5.592	0	48.612
Finansiering i alt	3.65	19.54	42.298	67.513	65.745	92.543	110.315	3.840	405.44
	0	6							9

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Note vedr. finansiering:

EU - Mål 2 = Regional- og Socialfond

EU andet = Konk.udsatmidler + KASK, osv.

Kommunal = Kommuner og Regioner

Fastholdelse og bedre overgange

Resultatkontrakter med opfølgning

➤ [Hold Fast](#)

Status

Det er den overordnede målsætning med dette initiativ, at flere skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Hold Fast projektet er et samarbejde mellem 190 partnere organiseret i 10 lokale konsortier, heraf 6 i Region Midtjylland

og fire i Region Syddanmark. Der er igangsat mere end 250 lokale aktiviteter fordelt på 6 indsatsområder. Erfaringerne herfra er, at det, der virker, er, at:

- Eleverne mødes personligt i deres eget udgangspunkt
- Unge med behov for støtte overdrages ordentlig fra den ene institution til den anden
- Stemningen og kulturen på institutionen er inkluderende
- Der er opmærksomhed på små og simple tiltag, der øger de unges sociale og faglige fodfæste
- Fastholdelsesindsatsen sker i et samarbejde mellem alle involverede institutioner.

Resultater

- Der er etableret samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne og Ungdommens Uddannelsesvejledning/kommunerne om initiativer, der kan fastholde de unge i uddannelse.
- Aktiviteterne for fastholdelse af unge i ungdomsuddannelserne i "Hold Fast"- projektet er igangsat over hele regionen og omfatter allerede mere end 10.000 unge. Især mentorordningerne og indslusningsforløbene er succesfulde i forhold til fastholdelse.
- Mere end 1.650 medarbejdere har deltaget i projektet.
- Mange af initiativerne fortsætter efterfølgende for institutionernes egen regning. Projektsamarbejdet har vist dem, at med få fælles investeringer er det muligt at fastholde mange elever, der ellers ville være faldet fra.

Regionens vurdering

Projektet gennemføres tilfredsstillende.

Udvidelse af arbejdsstyrken

Resultatkontrakter med opfølgning

- [Beskæftigelsesfremme for ADHD-ramte](#)
- [Flexseniority](#)

JOBmidt – modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft

- [Konsortiet Ringkøbing-Skjern](#)
- [Konsortiet Silkeborg](#)
- [Konsortiet Horsens](#)
- [Konsortiet Århus](#)
- [Midtjysk Dialogforum](#)

JOBmidt – fastholdelse af udenlandske studerende

- [AU Career](#)
- [VIA University College](#)

Status

Formålet med initiativet er at udvide arbejdsstyrken i Region Midtjylland dels ved at fastholde udenlandsk arbejdskraft og udenlandske studerende, og dels ved at forsøge at fastholde og inddrage f.eks. sygemeldte og andre udsatte grupper, der er i fare for at falde ud af arbejdsmarkedet.

Konsortier, der arbejder med modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft, har nu alle afsluttet deres lokale projekter, og en stor del af denne afrapporteringsperiode er gået med afslutningsaktiviteter, forankring, evaluering, regnskabsafslutning samt forberedelse til en ny struktur og nye aktiviteter i den kommende periode.

Hvad angår arbejdet med udenlandske studerende, er der siden projektstart kommet statslige initiativer, der overlapper med projekternes aktiviteter, som for eksempel CV bank for studerende, men her sikrer projekterne sig et godt samarbejde med de statslige aktører, heriblandt WorkinDenmark. Konsortierne indgår tilsvarende aktivt i et samarbejde med konsortierne for modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft for at optimere den samlede indsats. Konsortierne har fortsat vanskeligt ved at skaffe data til at underbygge dele af deres målopfyldelse. De to konsortier har siden sidst fået forlænget og forhøjet deres bevilling, og har derfor påbegyndt et tættere samarbejde om projektets aktiviteter

Projekterne med fokus på fastholdelse af udsatte grupper på arbejdsmarkedet er præget af konjunkturerne, idet det har vist sig vanskeligere end tidligere at beholde en arbejdsmarkedstilknytning.

Projektet "Beskæftigelsesfremme for ADHD ramte" har dels udviklet metoder til screening af ledige for at finde ADHD ramte, der ikke nødvendigvis har en diagnose, dels udviklet beskæftigelsesrettede tilbud målrettet ADHD ramte. Projektet samarbejder med Servicestyrelsen, der skal til at gennemføre pilot-projekter i tre kommuner med henblik på afprøvning og tilpasning af nogle af de udviklede metoder, hvorefter de skal spredes til alle landets kommuner. Projektet er i god fremdrift, men ønsker dog at forlænge projektperioden til ultimo august 2013, for bedre at få afsluttet de sidste deltagere og have en længere opfølgning på disse. Forlængelsen sker inden for samme økonomiske ramme.

Projektet Engskarriere / Flexsenority har modtaget en socialfondsbevilling og har påbegyndt projektet pr. 1. september 2011. Projektet gennemfører forskellige forsøg i forhold til rekruttering af seniorer til projektet (udsøgning i jobcenter, annoncering, events og mund til mund metoden), tilsvarende eksperimenteres også i forhold til at skaffe jobåbninger, i forhold til vejledningsindsatsen og i forhold til markedsføring.

Resultater

- Der er udviklet velkomstpakker målrettet de enkelte kommuner
- Der er udviklet lokale hjemmesider målrettet udenlandske borgere (International Community har haft 85.000 besøg fra 160 forskellige nationer, Bo-i-midtvest er besøgt af mindst 72 forskellige nationaliteter)
- I projektperioden er International Community nævnt i 207 forskellige medie-indlæg
- Der er udviklet virksomhedsmanualer
- Der er etableret internationale klubber for udenlandsk arbejdskraft og deres familier i alle konsortier. I Horsens Hedensted er den internationale klub lukket ned igen, men andre klubber er blevet forankret i anden regi. F.eks. er klubben i Lemvig nu integreret i Lemvig Tilflytternetværk. I tre konsortier er der internationale skoler, og der er nu tre IB-gymnasier (International Baccalaureate) i regionen. Tre andre gymnasier har de fornødne kvalifikationer til at begynde IB-undervisningen, men de har ikke fået tilladelse fra Undervisningsministeriet.
- Alene International Community har gennemført 230 informationsmøder om bosætning, ægtefællejob, skolegang, institutions- og fritidsliv med i alt ca. 5.750 deltagere
- Der er etableret 869 forpligtende aftaler mellem udenlandske studerende og virksomheder, og der er afholdt 118 temamøder og gennemført 710 virksomhedsbesøg.
- Der er afholdt 40 oplæg om beskæftigelsesindsatsen for ADHD ramte borgere for jobcentre o.l. til udbredelse af den nye viden
- 313 borgere er begyndt på kursus i social færdighedstræning under ADHD projektet

- 27 borgere (seniorer) er blevet ansat i løbet af projektets første halve år i ordinært job, privat løntilskud eller praktik
- Der er afholdt 8 kurser for seniormedarbejdere i Aarhus kommune

Regionens vurdering

Projekterne er gennemført planmæssigt, og indsatsen vedr. udenlandsk arbejdskraft videreføres og –udvikles i ét stort regionalt konsortium frem til 1. kvartal 2014.

Efteruddannelse

Resultatkontrakter med opfølgning

- [KOMPETENCEmidt](#)

Status

Det overordnede formål med initiativet er at skabe mere og bedre efteruddannelse i Region Midtjylland. I praksis betyder det en styrkelse af efter- og videreuddannelsesindsatsen for de kortuddannede i regionens små og mellemstore virksomheder.

”KOMPETENCEmidt”-projektet er pr. 1.1.2012 udvidet med en indsats for ledige bl.a. i form af jobrotationsforløb, hvor beskæftigede på uddannelse erstattes med ledige. Projektperioden for aktiviteterne for de beskæftigede er forlænget til udgangen af 2013 og bevillingen forhøjet. Det virksomhedsopsøgende arbejde går rigtig godt, målene er stort set alle overopfyldt. Fokus flyttes nu til besøg vedr. strategisk uddannelsesplanlægning. Pølsevognen er fortsat en stor succes, den har besøgt 45 virksomheder og involveret små 4000 medarbejdere. Sammen med Nationalt Videncenter for Realkompetencevurdering har projektet sat fokus på realkompetencevurdering af medarbejderne på regionens virksomheder, en indsats der fortsætter og forstærkes i 2012.

Aktiviteterne suppleres af Interreg-projektet ”Skankomp” (Skandinavisk Kompetenceudviklingsnetværk), der bygger oven på ”KOMPETENCEmidt”, idet det er formålet at medvirke til at professionalisere såvel uddannelsesinstitutionerne som virksomhederne i forhold til at arbejde med sidstnævntes uddannelsesbehov. Region Midtjylland er lead partner i ”Skankomp”-projektet, der har 38 partnere i Danmark, Norge og Sverige.

Resultater

- Der er skabt én indgang til efteruddannelse.
- Et velfungerende samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne, der over for virksomhederne repræsenterer hele paletten af efteruddannelses tilbud, ikke bare den enkelte institutions.
- Samarbejde mellem erhvervsservicesystemets konsulenter og uddannelsesinstitutionerne.
- Der er gennemført mere end 10.000 virksomhedsbesøg, og 7.000 medarbejdere har deltaget i efteruddannelse.
- Et korps af uddannelseskonsulenter, der opfattes som kompetencepartnere i stedet for sælgere.
- Uddannelsesinstitutionerne har fået kontakt til SMV’er, de aldrig har besøgt – og som har svært ved at få gang i efteruddannelsesindsatsen.
- Virksomhederne er meget tilfredse med kontakten med uddannelsesinstitutionerne.

Regionens vurdering

Projektet gennemføres tilfredsstillende.

Energi og Miljø

Der er fra 2007 og frem til i dag gennemført og afsluttet 21 projekter med resultatkontrakt inden for indsatsområdet energi og miljø.

Under indsatsområdet er der aktuelt 20 resultatkontrakter til opfølgning. Herudover er der et projekt med bevilling, hvor resultatkontrakt er under udarbejdelse ("Energi i Væksten") og et projekt hvor resultatkontrakt netop er indgået (Gennemførelse af kommunal klimaindsats). Ud af de 20 kontrakter til opfølgning er 5 slutafrapporteringer.

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Udvikling af nye og gennemførelse af eksisterende demonstrationsprojekter inden for energi og miljø har gennem de sidste godt to år været præget af den almindelige finansielle situation, som har resulteret i at virksomheder, energiselskaber, forsyningsværker med flere har været tilbageholdende med at byde ind med privat kapital til gennemførelse af demonstrationsprojekter. Ligeledes har usikkerhed omkring de lovgivningsmæssige rammebetingelser for udviklingen inden for den vedvarende energi resulteret i en vis tilbageholdenhed.

Der er imidlertid nu forventning til, at området igen kan få fremdrift på baggrund af det energipolitiske forlig i marts 2012, som vil skabe bedre rammer for konkrete initiativer. Ligeledes indikerer den energikonference, som Region Midtjylland afholdt den 2. februar 2012 i Skanderborg, at der fortsat er en meget stor interesse for energi- og miljøområdet hos regionens virksomheder, kommuner, energiselskaber, forsyningsvirksomheder, vidensinstitutioner med flere.

Gennem de seneste 1 – 2 år er der sket en omlægning af områdets initiativer, således at energi og miljø er gået fra mange og overvejende små projekter til færre, men til gengæld større rammeprojekter. Der er således det seneste år igangsat større rammeinitiativer for biomasseområdet, vindmølleindustrien og cleantech-området. Disse initiativer forventes i 2012 at blive fulgt op med et rammeinitiativ for fjernvarmeområdet.

Den generelle vurdering af de afsluttede og igangværende projekter er fortsat, at der som udgangspunkt leves op til målene og resultatkravene, ligesom det er administrationens klare opfattelse, at operatørerne arbejder både seriøst og målrettet med projekterne. Denne opfattelse er begrundet i løbende opfølgningsmøder med operatørerne og projektdeltagerne.

Der er enkelte projekter, som nøgtern set er veludførte i forhold til projektets udgangspunkt og kontrakt, men hvor administrationen i dag alligevel har gjort den erfaring, at der forventeligt kan opnås mere for pengene i andre projektyper inden for energi og miljø. Denne erfaring udnyttes fremadrettet.

Initiativer inden for Energi og Miljø

Test og afprøvning
Energibesparelser og omstilling til vedvarende energi
Teknologi- og forretningsudvikling i energi- og miljøvirksomheder
Klima og forretningsudvikling

Økonomi

Tabel 9 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativniveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Test og afprøvning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energibesparelse og omstilling	1.800	6.310	11.105	17.528	10.881	12.295	6.835	4.404	0	71.158
Teknologi og forretningsudvikling i energi- og miljøvirksomheder	12.738	10.584	17.403	27.624	24.935	29.668	39.765	31.920	1.250	195.887
Klima og forretningsudvikling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bevillinger i alt	14.538	16.894	28.508	45.152	35.816	41.963	46.600	36.324	1.250	267.045

1) Tabellen viser initiativområdets samlede økonomi

Tabel 10 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	1.050	4.404	5.320	14.105	11.364	16.019	16.236	11.309	600	80.407
EU - Mål 2	0	1.670	112	1.790	4.848	1.256	4.788	2.706	0	17.170
- Regionalfond	0	1.670	112	1.790	4.848	1.256	4.788	2.706	0	17.170
- Socialfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU - andet	0	934	1.460	4.392	4.991	6.255	2.180	1.831	0	22.043
Kommuner	0	5.953	12.195	3.056	2.326	1.640	1.764	13.327	0	40.261
Stat	13.488	130	1.798	1.893	2.258	1.823	1.275	1.377	150	24.192
Privat	0	3.403	5.528	18.395	8.731	13.024	18.852	4.544	125	72.602
Andet	0	400	2.095	1.521	1.298	1.946	1.505	1.230	375	10.370
Finansiering i alt	14.538	16.894	28.508	45.152	35.816	41.963	46.600	36.324	1.250	267.045

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Note vedr. finansiering:

EU - Mål 2 = Regional- og Socialfond

EU andet = Konk.udsatmidler + KASK, osv.

Kommunal = Kommuner og Regioner

Test og afprøvning

Resultatkontrakter med opfølgning

- Ingen

Status

Initiativet retter sig primært mod at sikre de nødvendige testfaciliteter til virksomheder, der arbejder med teknologiudvikling og -afprøvning inden for vind- og bioenergi.

Resultater

- Initiativet er indtil videre udmøntet i nyt testområde til prototypemøller ved Østerild Klitplantage.

Regionens vurdering

Der skal fortsat arbejdes med at påvirke de relevante myndigheder til at udpege nødvendige testfaciliteter for vindmølleindustrien (både prototyper og o-serie møller), ligesom der fortsat skal arbejdes videre med etablering af partnerskaber omkring testfaciliteter og certificeringsordninger på biomasseområdet.

Energibesparelse og omstilling til vedvarende energi

Resultatkontrakter med opfølgning

- [Ecomotion, demonstrationsprojekt for køretøjer med metanol som brændstof](#)
- [Fleksibelt elforbrug hos store energiforbrugere \(slutafrapportering\)](#)
- [Igangsætning af Fjernvarmens Udviklingscenter \(slutafrapportering\)](#)
- [Prøv1Elbil](#)
- [Aktivering af energiplaner i energibyer og kommuner \(slutafrapportering\)](#)
- [Naturvidenskabernes Hus \(Fase II\)](#)

Status

Projektet "Ecomotion", som omfatter demonstration, test og afprøvning af en nyudviklet methanoldrevet brændselscelle-truck, forløber planmæssigt. Trucken afprøves bl.a. på Holstebro Kirkegård.

Fleksibelt Elforbrug har fået fristforlængelse på 3 måneder til 31. marts 2012 med det formål at sikre en bedre udbredelse af projektets resultater til flere virksomheder i Region Midtjylland, som menes at have særlige forudsætninger for at kunne udnytte resultaterne. Projektet forventes dog aktuelt ikke at give de ønskede resultater med hensyn til teknologiudvikling, teknologianvendelse og dermed erhvervsudvikling.

Igangsætning af Fjernvarmens Udviklingscenter er afsluttet den 31. december 2011, og resultatkontrakten er opfyldt. Centeret er i dag bemanded med 3 ansatte. Fra og med 2012 er centerets drift udelukkende baseret på medlemskontingenter og projektdeltagelse. Fjernvarmens Udviklingscenter skal således i årene fremover fortsat arbejde målrettet for at sikre sit økonomiske fundament, idet den finansielle krise har vanskeliggjort rekruttering af medlemmer til centeret. Administrationen vurderer, at centeret i dag udgør en god platform for det videre arbejde med udvikling af fjernvarmesektoren og produktionsvirksomheder i tilknytning hertil.

Prøv1Elbil forløber godt til trods for mange praktiske forhindringer. Projektet har måttet udskifte ombyggede biler med nye fabriksbyggede biler under projektforløbet, men projektet forventes i det store hele at nå de ønskede resultater. Projektet har haft god omtale og der ses efterhånden så småt tilløb til erhvervsudvikling i tilknytning til elbils-området, især i Horsens-Hedensted området, hvor projektet har hjemme.

Projektet Aktivering af energiplaner i energibyer og kommuner er afsluttet den 31. december 2011 og resultatkontrakten er opfyldt. Især gennemførelsen af opdatering af klima og energiregnskaber på 2009-tal for regionens 19 kommuner er velgennemført. I regionen har 15 af 19 kommuner har i dag anskaffet opdateringen af regnskaberne. Ligeledes har de gennemførte kurser for kommunens medarbejdere i anvendelse af regnskaberne være vellykket. Endelig er arbejdet også udmøntet i et nyt KASK-projekt med deltagelse af Lemvig, Samsø og Skive kommuner.

Naturvidenskabernes Hus (fase 2) har fået fristforlængelse til 1. juni 2012. Projektet afsluttes med en teknisk rapport, der blandt andet indeholder en plan for markedsføring af det udviklede demonstratorium hos Naturvidenskabernes Hus. Administrationen afventer den endelige afrapportering og vurderer herefter projektets værdi i sin helhed.

Resultater

- Horsens virksomhed forventer at kunne markedsføre et nyskabende køretøj, som bl.a. lever op til fremtidige ønsker og krav vedr. energi, klima og miljø.
- I samarbejde mellem midtjyske virksomheder og Teknologisk Institut er udviklet og demonstreret ny teknologi til en højere grad af fleksibelt elforbrug i store virksomheder.
- Fjernvarmens Udviklingscenter er etableret og i drift.
- I Horsens og Hedensted gennemføres elbilprojektet og de første kim til erhvervsudvikling i relation til elbilsområdet ses så småt.
- Energi- og klimaregnskaber for alle regionens kommuner er opdateret på 2009-tal og anskaffet af 15 ud af regionens 19 kommuner og KASK-projekt iværksat.
- Naturvidenskabernes Hus har fået udviklet og etableret et visualiseringskoncept, der skal bidrage til at give husets besøgende større indsigt i og skabe interesse for energiteknologi.

Regionens vurdering

Overordnet set forløber initiativet som forventet i henhold til Vækstforums handlingsplan og som planlagt i de enkelte resultatkontrakter med de ovenfor under status nævnte mindre afvigelser.

Teknologi- og forretningsudvikling i energi- og miljøvirksomheder

Resultatkontrakter med opfølgning

- [DEXADEM Kompetenceopbygning inden for bølgeenergi](#)
- [Alger til biogas i Region Midtjylland](#)
- [Anvendelse af biomasse fra engarealer til biogasproduktion og økologisk gødning](#)
- [Anvendelse af pil til energiproduktion og miljøbeskyttelse på miljøfølsomme områder](#)
- [Bioraffinaderi til produktion af bioenergi i Region Midtjylland \(slutafrapportering\)](#)
- [Climate Circle – Klimaklynge Holstebro](#)
- [EnerCOAST - Biomasse på kommuneniveau](#)
- [Energiproduktion på basis af restprodukter fra levnedsmiddelindustrien \(slutafrapportering\)](#)
- [Erhvervsudvikling inden for biomasse til energi](#)
- [På vej mod methansamfundet](#)
- [Center for energiteknologier](#)
- [Udvikling og omstilling i vindmølleindustrien i Region Midtjylland](#)
- [CleanTEKmidt](#)

Status

Bølgekraftprojektet "DEXADEM" forløber trods store praktiske udfordringer stort set som forventet med praktisk demonstration af en bølgemaskine i størrelsesforholdet 1:5 ud for Hanstholm. I 2013 forventes bygget og testet et fuldskala anlæg.

Som udløber af DAKA Biodiesel projektet arbejdes der med udvikling af et værktøj til fremme af biobrændstoffer i offentlig transport. Udviklingsarbejdet og demonstrationen af værktøjet foregår i samarbejde med Midttrafik og med inddragelse af relevante interessenter som kommuner, brancheforeninger, vognmænd m.fl.

Projektet Alger til Biogas i Region Midtjylland forløber efter planen og udvikling af teknologier til produktion af energi fra akvatisk biomasse pågår. Sideløbende med de teknologirelaterede aktiviteter har projektet fokus på involvering af regionale virksomheder blandt andet i form af et erhvervsnetværk.

Projekterne Anvendelse af biomasse fra engarealer til biogasproduktion og økologisk gødning og Anvendelse af pil til energiproduktion og miljøbeskyttelse på miljøfølsomme arealer forløber efter planen. Projekterne er del af et større EU projekt i Kattegat-Skagerrak regionen og der foregår omfattende vidensudveksling mellem de deltagende parter om energi-, miljø og erhvervs-mæssige rationaler i relation til bæredygtig produktion af biomasse til energiformål.

Projektet bioraffinaderi til produktion af bioenergi (bioethanol) i Region Midtjylland er afsluttet den 31. december 2011. Projektet har tjent et vigtigt formål med hensyn til at bidrage til det samlede grundlag for en mulig beslutning om etablering af en egentlig bioethanolproduktion på Djursland. Administrationen vurderer imidlertid, at projektet først og fremmest har betydning som et bidrag til et samlet beslutningsgrundlag for bioethanol-projektet, men at det faglige indhold i selve projektet har været ret specifikt for det pågældende bioethanolprojekt og derfor af mindre almen interesse.

Et af formålene med "ClimateCircle", som er et samarbejde mellem aktører på klimaområdet på Holstebro egnen, var at medvirke til at skabe vækst inden for cleantech området i den nordvestlige del af Region Midtjylland. Projektperioden er udløbet, men initiativet videreføres og forventes at være medvirkende til at skabe vækst i lokale cleantech-virksomheder.

"EnerCOAST, Biomasse på kommuneniveau", er et samarbejde mellem Norddjurs, Syddjurs og Randers kommuner, som deltagere i et internationalt EU støttet projekt, der har til formål at vise, hvorledes anvendelsen af lokal biomasse i energiforsyningen kan øges. Der er bl.a. udviklet et værktøj, som meget detaljeret kan opgøre den til energi tilgængelige biomasse fra landbrugsområder og gennemført en detaljeret kortlægning af cleantech virksomheder i hele regionen. Der er igangsat udarbejdelse af en handlingsplan for biogas for Region Midtjylland og en biomasseplan specifikt for de 3 kommuner.

Projektet Energiproduktion på basis af restprodukter fra levnedsmiddelindustrien, der med en indledende kortlægning af restprodukter fra levnedsmiddelindustrien i regionen og en potentiale vurdering for anvendelse af restprodukter fra kartoffelproduktion til biogas, skulle danne grundlag for en beslutning om investering i et fuld skala demonstrationsanlæg i Karup, er blevet standset efter fase 1. Der vurderes ikke at være potentiale for anlægsinvesteringen.

I rammeprojektet Erhvervsudvikling indenfor biomasse til energi er der siden opstart igangsat et enkelt projekt På vej mod methansamfundet, og flere projekter er under udarbejdelse hos regionale aktører. Det er målsætningen, at der inden udgangen af 2012 er igangsat 3-7 projekter, hvilket vurderes opnåeligt.

I projektet På vej mod methansamfundet afsluttes fase 1 i indeværende år med tilfredsstillende resultater. Der arbejdes i øjeblikket på at samle resultaterne fra første fase sammen og på, med baggrund i fase 1, at få konkretiseret målsætninger og projektets fase 2. Ansøgning under udarbejdelse til EUDP.

Projektet Center for Energiteknologier på AU-Herning har til formål at skabe virksomheds- og erhvervsudvikling inden for el-relaterede teknologier gennem udviklings- og netværksaktiviteter. Det er formålet, at centret efter den 2-årige opstartsfasen har etableret personale-mæssige kompetencer og netværk på regionalt, nationalt og internationalt niveau til gavn for regionens virksomheder, som arbejder indenfor el-relaterede energiteknologier. Centret for Energiteknologier er nu velplaceret på AU-Herning. Det lykkedes centret at komme med i udviklingsprojekter for en samlet projektsum på 78 mio. kr., hvor centret har fået bevilliget tilskud på 5,3 mio. kr.

Udvikling og omstilling af vindmølleindustrien i Region Midtjylland er et storstilet projekt, der skal medvirke til, at de midtjyske virksomheder kommer styrket ud af den aktuelle omstilling, som øjeblikket foregår i vindmølleindustrien. Projektet består af følgende 6 delprojekter: Analyse af Danmark som Wind Power Hub, Strategiforløb for virksomhedsledere, Virksomhedsudvikling i netværk, Introduktionsforløb til

vindmøllemarkedet, Vind i kompetencegivende uddannelser samt Markedsføring af regionen som wind power hub. Vindmølleindustrien er operatør på projektet og en lang række parter deltager i og medfinansierer projektet herunder: Vestas, Siemens, Aarhus Universitet, Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Væksthus Midtjylland, Invest in Denmark samt en lang række underleverandører til Vindmølleindustrien.

CleanTEKmidt programmet med Væksthus Midtjylland som operatør støtter små og mellemstore virksomheder i deres udvikling af ny teknologi og nye løsninger frem mod markedsføring. Programmet blev iværksat i efteråret 2011, og foreløbigt har 5 virksomheder fået støtte. Målet er støtte til 40 virksomheder.

Resultater

- Et nyt bølgeenergianlæg bliver testet og demonstreret ved Hanstholm.
- Et værktøj udvikles til fremme af biobrændsler i offentlige transport, som bidrager til at kvalificere grundlaget for beslutningstagere om at anvende øgede mængder biobrændstof.
- Algedyrkningsystemet i Havets Hus i Grenå danner grundlag for at Region Midtjylland kan få en førerposition, baseret på et fremtidigt forretningsområde.
- I relation til udnyttelse af biomasseressourcer (energipil og biomasse fra engarealer) til energiformål fra miljøfølsomme arealer udvikles der bæredygtige forretningsmodeller, der inddrager såvel organisatoriske og økonomiske forhold som miljø- og landskabsmæssige hensyn.
- Udvikling af metode til anvendelse af restprodukter fra bioethanol-produktion med henblik på en samlet bedre økonomi for bioethanol-produktionen er udført.
- Et initiativ til skabelse af erhvervmæssig vækst på cleantechområdet i den nordvestlige del af regionen er gennemført.
- Med Djursland-Randers-området som modelområde er der lagt grunden til en særlig indsats på bioenergiområdet med forventet positiv erhvervmæssig effekt på dette område..
- Afdækning af potentialerne for produktion af energi på basis af restprodukter fra levnedsmiddelindustrien i Region Midtjylland. Foruden en afdækning af rentabiliteten i forhold til etablering af et biogasanlæg i tilknytning til kartoffelmelsproduktion.
- Et rammeprogram til skabelse af forretningsudvikling gennem teknologisk innovation på biomasseområdet er igangsat med henblik på at igangsætte projekter med stor nyhedsværdi og synlighed indenfor et område, hvor region Midtjylland har en erhvervmæssig styrkeposition.
- I projektet På vej mod Methansamfundet udvikles og demonstreres en ny metode til produktion af methan på grundlag af biogas og el fra vindkraft.
- Der er etableret et Center for energiteknologi på AU-Herning til afløsning af HIRC.
- Aarhus Universitet har udført en analyse af Danmark som Wind Power Hub, analysen offentliggøres medio maj 2012 på både dansk og engelsk.
- I forbindelse med den europæiske vindkonference EWEA12 i København er der udført omfattende markedsføring af regionens vindvirksomheder, herunder delegationsbesøg af udenlandske vindvirksomheder og investorer.
- I CleanTEKmidt programmet har foreløbigt 5 små og mellemstore virksomheder fået støtte til udvikling af produkter til markedet.

Regionens vurdering

Overordnet set forløber initiativet som forventet i henhold til Vækstforums handlingsplan og som planlagt i de enkelte resultatkontrakter, med de ovenfor under status nævnte mindre afvigelser.

Klima og forretningsudvikling

Endnu ingen kontrakter til opfølgning.

Fødevarer

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Fødevarsatsningens strategi og handlingsplan "Klog hverdagsmad" er nu ca. halvvejs i dens udmøntning. De to konsortier – "Future Food Innovation (FFI)" og "FØDEVAREmidt" har medvirket til at igangsætte en række nye samarbejder, projekter, rådgivningsforløb, erhvervsrettede ph.d. –forløb mv. Det er bl.a. sket på baggrund af 174 formelle virksomhedskontakter. Samtidig har der været afholdt internationale konferencer og workshops, der har skabt synlighed om den regionale fødevarsatsning og udviklingsperspektiverne for det regionale fødevarerhverv.

Fødevarsatsningen deltager i stigende grad som en central samarbejdspartner i de nationale initiativer på fødevarerområdet, eksempelvis Food Organisation of Denmark, F.O.O.D, der med regional støtte afholder den store landsdækkende Food Festival på Tangkrogen i Aarhus i september 2012. Samtidig er fødevarsatsningen på vej ind i et internationalt partnerskab – Foodbest – en strategisk satsning, der skal give de regionale fødevarer virksomheder samt viden- og innovationsmiljøer en stærk position i forhold til fremtidige EU-programmer og samarbejder inden for innovation og forskning.

Fødevarsatsningens kompetenceudviklingsindsats har i høj grad også et landsdækkende sigte med deltagelse af ministerier, erhvervs- og uddannelsesorganisationer og de øvrige danske regioner. Eksempelvis er der ved at blive udarbejdet en resultatkontrakt for et klyngeprojekt med deltagelse af vestkystens fiskeriaktører, der følger op på og videreudvikler erhvervsperspektiverne fra tidligere fiskerirelaterede aktiviteter, som Vækstforum har støttet (eks. Kompetencecenter for fiskeriets uddannelser i Thyborøn og projekt konsumfisk).

Endelig samarbejder sekretariatet med bl.a. FFI og regionens kommuner om at få igangsat en række fødevarer projekter med deltagelse af virksomheder, institutioner og fødevarer netværk under regionens og kommunernes fælles Grøn Vækst program.

Initiativer inden for Fødevarer i hovedoverskrifter

- Øget værdiskabelse i fødevarer produktionen
- Specialiseret rådgivning til fødevarer virksomheder
- Fødevarer erhvervets kompetencebehov

Økonomi

Tabel 11 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativniveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Øget værdiskabelse	603	1.425	1.805	5.552	11.881	57.306	46.682	12.740	137.993
Specialiseret rådgivning	0	0	0	664	181	3.797	10.563	3.995	19.200
Fødevarerhvervets kompetencebehov	0	0	2.500	19.967	1.004	744	0	0	24.215
Bevillinger i alt	603	1.425	4.305	26.183	13.066	61.847	57.245	16.735	181.408

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 12 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	603	1.025	264	5.306	1.433	23.450	23.607	1.000	56.687
EU - Mål 2	0	0	0	320	469	5.334	8.222	0	14.345
- Regionalfond	0	0	0	320	469	5.334	8.222	0	14.345
- Socialfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU - andet	0	0	0	4.592	0	8.490	3.202	0	16.284
Kommuner	0	0	100	620	180	1.014	636	0	2.550
Stat	0	0	360	720	2.485	6.125	1.000	2.000	12.690
Privat	0	400	3.581	14.625	8.499	12.010	12.518	6.828	58.461
Andet	0	0	0	0	0	5.424	8.060	6.907	20.391
Finansiering i alt	603	1.425	4.305	26.183	13.066	61.847	57.245	16.735	181.408

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Note vedr. finansiering:

EU - Mål 2 = Regional- og Socialfond

EU andet = Konk.udsatmidler + KASK, osv.

Kommunal = Kommuner og Regioner

1.1. Øget værdiskabelse i fødevarereproduktionen

Resultatkontrakter med opfølgning

- [Future Food Innovation \(FFI\) – etablering af et innovationsmiljø for fødevarer](#)
- [Vestjyske Fødevarer og Oplevelser](#)

Status

“Future Food Innovation (FFI)” har nu været i gang i godt et år, og der er i den periode iværksat en lang række virksomhedsrettede tilbud. Resultaterne omfatter bl.a. kontakt til eller besøg hos 174 virksomheder med vejledning om innovationsmidler, viden og netværk, projektstøtte til 7 innovative projekter under Differentieringspuljen for i alt 22,4 mio. kr., opsøgning og generering af projekter til puljer under fødevarerensatsningen og andre fødevarerordninger, støtte til 5 erhvervsrettede ph.d.-forløb, 2 workshops for små

fødevarer-netværk med input om netværksledelse og –facilitering, samt diverse aktiviteter, der skal øge samarbejdet og netværket i forhold til kommunale, regionale og nationale initiativer. FFI er bl.a. aktiv part i det forberedende arbejde med at etablere Food Festival 2012, der afholdes i samarbejde med FOOD i Aarhus i begyndelsen af september. FFI har endvidere arrangeret forskellige aktiviteter med det formål at opbygge internationale samarbejdsrelationer og kontakter, der kan bidrage til at øge videnssamarbejdet mellem regionens fødevarer-virksomheder og internationale aktører. Bl.a. deltog godt 90 virksomheder i en FFI arrangeret tur til Anuga-messen, Tyskland, med styrket netværk, nye kontakter og inspiration til følge. Endelig arrangerede FFI i november en international konference "FoodHealth Conference 2011" med fokus på innovation, marketing og trends. Der var 92 deltagere på konferencen.

Operatør bag FFI er et bredt sammensat konsortium med deltagelse af Aarhus Universitet (MAPP centret og Institut for Fødevarer), AgroTech, Teknologisk Institut, Videncenter for Fødevarerudvikling og Agro Business Park.

Projektet "Vestjyske Fødevarer og Oplevelser" blev afsluttet pr. 31. dec. 2011. Hele 30 virksomheder var ved projektets afslutning blevet optaget som medlemmer af foreningen Regional Madkultur Vestjylland, som er tilknyttet og lokal administrator af det europæiske mærke for regionale kvalitetsfødevarer, Culinary Heritage, i Vestjylland. Erfaringerne fra projektet videreføres nu i et Grøn Vækst projekt "Madlandet i Vest" med deltagelse af række små vestjyske fødevarerproducenter, restaurationer, videninstitutioner og 4 kommuner. Samtidig bliver erfaringerne brugt i andre afsætningsnetværk bl.a. i Østjylland, som forventeligt vil blive etableret med støtte fra regionens og kommunernes fælles Grøn Vækst program.

Vækstforum har på opgørelsestidspunktet indstillet tilskud til tre projekter under Innovationspuljen:

- Nyt værktøj til aktiv innovation i fødevarerbranchen
- Ready to Cook
- Food Observatory

Resultatkontrakter for de to første er under forberedelse, mens Agro Food Park har valgt at trække deres ansøgning vedr. Food Observatory.

Sekretariatet har med faglig sparring fra fødevarerådet og satsningens operatører iværksat en ekstern midtvejsevaluering, der dels skal pege på eventuelle nuværende aktiviteter under fødevarer-satsningen, som med fordel kan justeres i indeværende bevillingsperiode og dels skal give et solidt fagligt fundament for udviklingen af ny handlingsplan for fødevarer-satsning gældende fra 2014.

Resultater

- I alt er 174 virksomheder visiteret (koordineret med "FØDEVAREmidt").
- Der er bevilget støtte til 7 projekter under differentieringspuljen.
- Der er indgået aftale om igangsætning af 5 erhvervsrettede ph.d.-projekter.
- Speeddating, workshops, partnersøgning og matchmaking arrangementer er gennemført for fødevarer-virksomheder i regionen.
- Der er bevilget støtte til 2 projekter under Innovationspuljen.
- 30 fødevarer-virksomheder deltager nu i Vestjysk Madkultur (Culinary Heritage mærkningsordningen, EU).

Regionens vurdering

Initiativet forløber som planlagt. Aktivitetsniveau og resultater lever i tilfredsstillende grad op til det, som er anført i resultatkontrakterne.

Specialiseret rådgivning til fødevarevirksomheder

Resultatkontrakter med opfølgning

- [FØDEVAREmidt / Rådgivningsindsats for fødevarevirksomheder](#)

Status

"FØDEVAREmidt" har nu været effektivt i gang i godt halvandet år, og operatøren – Væksthus Midtjylland i samarbejde med VIFU - har været i kontakt med 94 virksomheder, hvoraf 9 på nuværende tidspunkt har fået bevilget tilskud til et rådgivningsforløb.

Sideløbende hermed er der udarbejdet et nyt rådgivningstilbud, der skal understøtte udviklingsprojekter mellem små og store virksomheder. Der er løbende fokus på udvikling af nye rådgivningstilbud på baggrund af de i projektet fremkomne erfaringer og behov.

Indsatsen gennemføres i tæt kontakt til og koordineret med det andet konsortium under fødevareresatsningen – innovationsmiljøet "Future Food Innovation (FFI)".

Resultater

- Der har været kontakt til 94 virksomheder.
- Der er udarbejdet 24 udviklingsplaner.
- Der er bevilliget 9 rådgivningsforløb.
- Der er udviklet et nyt rådgivningstilbud til udviklingsprojekter mellem små og store virksomheder.

Regionens vurdering

Projektet forløber fortsat tilfredsstillende i forhold til Vækstforums Handlingsplan. Aktivitetsniveau og resultater lever op til det, som er anført i resultatkontrakten.

Fødevareerhvervets kompetencebehov

Resultatkontrakter med opfølgning

- [Kompetencecenter for fiskeriuddannelser i Thyborøn](#)

Status

Med gennemførelsen af en landsdækkende analyse af 500 fødevarer virksomheders fremtidige uddannelses- og kompetencebehov, er der blevet sat fokus på en række udfordringer og muligheder. Resultaterne er formidlet til uddannelsesinstitutioner, virksomheder, ministerier, regioner og brancheorganisationer bl.a. via publikationen: "Fødevarerhverv i forandring – kan vi det vi skal kunne?". Desuden er der lavet et debatoplæg om fødevarer virksomhedernes fremtidige kompetencebehov, som uddannelsesinstitutioner kan bruge internt og i dialogen med virksomheder. Endelig er der sat et arbejde i gang i samarbejde med en række regionale uddannelsesinstitutioner med henblik på at gennemføre en række eksperimenter i udvalgte fødevarer virksomheder med fokus på kompetenceudvikling.

"Kompetencecenter for fiskeriuddannelser i Thyborøn" arbejder fortsat med at tiltrække/udvikle nye uddannelser og samarbejdsrelationer, der kan medvirke til at etablere ét samlet landsdækkende kompetencecenter for fiskerierhvervet i Thyborøn.

Resultater

- Som opfølgning på offentliggørelsen af analyserapporten "Uddannelsesbehov i fødevarerhvervet" (New Insight/ Region Midtjylland 2011), er der blevet udarbejdet en lettere tilgængelig publikation "Fødevarerhverv i forandring – kan vi det vi skal kunne?" ligesom der er lavet et debatoplæg til uddannelsesinstitutioner og virksomheder omkring fremtiden fødevareruddannelser.
- Sekretariatet er på baggrund af analysearbejdet blevet indbudt til at holde oplæg om resultaterne på flere møder og seminarer med bl.a. Madkulturen, Foodbest og Samsø Erhvervs- og Turistcenter.
- En række nye uddannelser og efteruddannelser målrettet bl.a. vobindere, fiskehandlere, og fiskerikontrollører er udviklet og afviklet. Desuden er der etableret et samarbejde med vestkystens fiskeriklynge konsumfisk ligesom der er påbegyndt en dialog omkring fiskeriteknologuddannelser.

Regionens vurdering

Kompetenceudviklingsinitiativerne under fødevarer satsningen forløber som planlagt.

Velfærdsinnovation

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Region Midtjylland har gode forudsætninger for at udvikle en potent sundhedsklynge. En stærk sundhedsforskning og universitetsstyrker inden for ingeniørvidenskab, nanoteknologi, datalogi, materialer m.m. Et godt behandlingssystem og en vis kritisk masse og styrker inden for relaterede erhverv, hvorfra man kan rekruttere ledere og forretningsudviklere.

Indsatsen inden for velfærdsinnovation har i 2011 favnet de to platforme: "CareTech Innovation" og "MedTech Innovation Center (MTIC)". Bevillingen til MTIC blev i slutningen af året forlænget indtil 2014. "Caretech Innovation Center" afsluttes i august 2012. Indsatsen inden for Velfærdsinnovation omfatter desuden de tværregionale projekter "OPI-Lab" og "UNIK".

Den regionale pulje til Offentlig-Privat Innovation (OPI-pulje) har derudover igangværende projekter, der først afsluttes i 2013.

I 2011 blev der ligeledes arbejdet på, at der i 2012 skal etableres flere samarbejder mellem hospitaler i Region Midtjylland og MTIC, som set i Horsens, og på etableringen af Bio X-Denmark, et interdisciplinært forsknings- og innovationsuddannelses initiativ i samarbejde med Aarhus Universitet.

Regionen er ligeledes, med baggrund i læringen fra OPI-området, påbegyndt et samarbejde med virksomheder og brancheorganisationer om etableringen af fælles acceptable rammer og processer for innovativ udbudspraksis/Intelligent offentlig efterspørgsel.

Indsatsen på området har haft svingende resultater men overordnet er der sket store fremskridt i etableringen af et servicesystem for velfærds/sundhedsinnovation, der på bedste vis sikre en forretningsudvikling på området – både med erhvervsøkonomiske og sundhedsøkonomiske resultater.

Initiativer inden for Velfærdsinnovation

Forretningsudvikling gennem sundhedsinnovation

Økonomi

Tabel 13 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativniveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Forretningsudvikling gennem sundhedsinnovation	691	7.149	17.651	34.797	53.085	45.459	27.825	13.534	200.191
Bevillinger i alt	691	7.149	17.651	34.797	53.085	45.459	27.825	13.534	200.191

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 14 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	691	5.473	8.555	18.286	16.06	19.060	12.36	12.534	93.024
EU - Mål 2	0	477	5.636	7.881	13.62	7.931	2.000	0	37.546
- Regionalfond	0	477	5.636	7.881	13.62	7.931	2.000	0	37.546
- Socialfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU – andet	0	0	0	0	6.502	6.798	6.031	0	19.331
Kommuner	0	1.199	2.771	4.064	7.420	3.611	2.045	0	21.110
Stat	0	0	689	1.597	1.587	562	830	0	5.265
Privat	0	0	0	0	1.407	2.815	1.603	1.000	6.825
Andet	0	0	0	2.969	6.488	4.682	2.951	0	17.090
Finansiering i alt	691	7.149	17.651	34.797	53.08	45.459	27.82	13.534	200.19
					5		5		1

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Note vedr. finansiering:

EU - Mål 2 = Regional- og Socialfond

EU andet = Konk.udsatmidler + KASK, osv.

Kommunal = Kommuner og Regioner

1.2. Forretningsudvikling gennem sundhedsinnovation

Resultatkontrakter med opfølgning

- MedTech [Innovation Center \(MTIC\), herunder Innovationshospitalet Horsens](#)
- [Caretech Innovation](#)
- [Partnerskabet UNIK](#)
- [OPI-Lab - "Laboratorium for offentlig-privat innovation og velfærdsteknologi"](#)
- Offentlig-Privat Innovation (pulje):
  - [Strømper med følesans](#)
  - [Udviklende patientmiljø for hjerneskadede på neurointensivt afsnit](#)
  - [Hygiejneadfærdsstøttende systemløsninger og interventioner](#)
  - [Fra badekar til fødekar](#)

Status

Formålet med initiativet er at fremme forretningsudvikling inden for markedet for produkter og services inden for sundhedssektoren, samt at forbedre rammerne for offentlige private innovationssamarbejder. Initiativet består af nedenstående programmer og aktiviteter, som skal styrke virksomheders muligheder for at udvikle nye, konkurrencedygtige produkter og koncepter.

MedTech Innovation Centers (MTIC) hovedopgave er at tilføre bioteknologiske og medicotekniske virksomheder viden og forretningskritiske kompetencer på et internationalt konkurrencedygtigt niveau. MTIC stiller kompetencer og specialistviden til rådighed for projekterne for herved at accelerere og optimere projekternes vej mod markedet. MTIC skal opbygge de forretningsmæssige kompetencer i virksomhederne, så de bliver i stand til at udnytte potentialerne og få nye produkter på markedet.

MTIC er endvidere, i samarbejde med Regionshospitalet Horsens, ansvarlig for gennemførelse af projektet "Innovationshospitalet Horsens" – en udviklingsenhed, der har til formål at sikre, at de gode ideer, der genereres i sundhedsvæsenet, identificeres, udvikles og implementeres.

Caretech Innovation har til formål at skabe forretningsmæssig, forskningsbaseret nyudvikling inden for sundheds-it. "Caretech Innovation" skal i projektperioden udvikle og gennemføre projekter, der skal skabe innovative it-løsninger i sundhedssektoren. Projekterne gennemføres typisk i et samarbejde mellem Caretech Innovation, Aarhus Universitetet, hospitalsenheder, kommuner og private virksomheder.

UNIK er et partnerskab skabt på baggrund af et udbud fra Rådet for Teknologi og Innovation og det har som mål at skabe bedre offentlige velfærdstilbud til patienter med kroniske lidelser og at understøtte vækst og innovation i den spirende klynge for intelligent velfærdsteknologi. Partnerskabet består af en række førende aktører inden for feltet, og de skal over en 3-årig periode gennemføre en række projekter, der skal udvikle nye teknologiske løsninger og nye arbejdsgange i social- og sundhedssektoren.

OPI-Lab "Laboratorium for offentlig-privat innovation og velfærdsteknologi" er et tværregionalt projekt, der gennem fem regionale demonstrationsprojekter skal udvikle konkret velfærdsteknologi, der skal forbedre den offentlige service på en ny og innovativ måde. Samtidig skal projektet opsamle erfaringer og ny viden, der skal danne fundamentet for nye OPI-samarbejdsmodeller og vise mulighederne inden for offentlig-privat innovation.

Puljen til Offentlig-Privat Innovation havde til formål at skabe nye forretningsmæssige udviklings- og vækstmuligheder for det private erhvervsliv ved at indgå i innovationsalliancer med offentlige aktører. Puljen havde fokus på velfærds- og sundhedsområdet. Delinitiativet er igangsat under den tidligere Erhvervsudviklingsstrategi og Handlingsplan. De sidste midler blev bevilget i august 2010 og puljen er lukket. Der er igangsat 9 projekter, heraf er 4 afsluttede.

Resultater

- MTIC har screenet 220 projekter, både fra virksomheder og projekter fra universitet og hospitaler. Heraf er der givet tilsagn til finansiering af 23 udviklingsprojekter, heraf 10 mindre projekter.
- MTIC har opnået finansiering i tre år mere fra Region Midtjylland og foreløbig to år mere fra EBST/EU's strukturfond. Ligeledes er der opnået finansiering til fortsættelse af ordningen på Regionshospitalet Horsens, og yderligere bevilling til udbredelse af denne ordning på flere hospitaler
- MTIC har inkluderet et bestyrelsesmedlem med kommerciel erfaring fra Sundheds-IT i sin bestyrelse
- Caretech Innovation har igangsat i alt 14 projekter i perioden siden 1. september 2008, hvoraf 10 er afsluttede

- Har i denne perioden arbejdet med 18 nye projektideer, og heraf er 12 gået videre til screeningsfasen. 4 af de nye ideer er færdigscreenet og afvist p.g.a. manglende opfyldelse af Caretechs kriterier. 2 nye ideer har opnået finansiering.
- Registrering samt screening af nye ideer er ophørt, da budgettet er fuldt disponeret frem til 31. august 2012.
- UNIK har igangsat fire spydspidsprojekter og tre tværgående projekter. Projekterne udvikles og gennemføres i et samarbejde mellem forskere, virksomheder, social- og sundhedspersonale, teknologiske serviceinstitutter, patientforeninger og innovationsnetværk.
- 40 private virksomheder deltager og 2 har indtil videre udviklet nye produkter på baggrund af deltagelse i partnerskabet.
- Efter sommerferien 2011 er to nye UNIK-projekter startet op; Fremtidens Træningsplatform og DiaApp
- OPI-Lab-"Laboratorium for offentlig-privat innovation og velfærdsteknologi", er et tværregionalt projekt der inkluderer landets fem regioner og Servicestyrelsen samt en lang række kommuner, vidensinstitutioner og private virksomheder. Projektet ledes af Region Syddanmark. De øvrige regioner, der deltager i projektet er: Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Midtjylland og Region Nordjylland.
- Demonstrationsprojektet i Region Midtjylland under OPI-Lab blev i feb. 2012 lukket ned, da der viste sig for store administrative omkostninger ved deltagelsen. I stedet er et nyt demonstrationsprojekt udpeget og under godkendelse.
- Offentlig- Privat Innovation (pulje)
  - SAFE (e-læring vedr. syning efter fødsler) er afsluttet i dec. 11. Resultaterne er bl.a. distributionsaftale med to udenlandske firmaer, e-læringsprogram anvendes ved de tre danske jordemoderskole, alle fødeafdelinger og i uddannelsen af speciallæger indenfor gynækologi og obstetrik samt i jordemoderefteruddannelse i hele Canada. Dele af projektet afsættes nu til ni lande. Projektet er prisbelønnet ved adskillige iværksætterkonkurrencer i Danmark, bl.a. Årets kvindelige iværksætter.
  - I "Strømper med følesans" (udvikling af kommercialiserbar strømpe med sensorer, der forhindrer fodsår ved diabetikere) er under afslutning. Der er udviklet en prototype, som også er blevet anvendt i kliniske studier på mennesker. Der forestår endelig undersøgelse af markedspotentiale.
  - "Udviklende patientmiljø for hjerneskadede på Neurointensivt afsnit" (udvikling af produkter, der samlet udgør et afskærmende patientmiljø) er under afslutning. Der er udviklet et samlet koncept med en række enkeltprodukter, som også er testet på sygehuset. De involverede virksomheder intensiverer efter projektet arbejdet med kommercialisering og udstiller bl.a. på udenlandsk messe samt afholder konferencedag i Aarhus med præsentation for læger m.fl. fra danske sygehuse.
  - I "Hygiejneadfærdsstøttende systemløsninger og interventioner" (udvikling af kommercialiserbare løsninger til at mindske infektioner) er der i samarbejde mellem hospitalsafdelinger, forskere og private rådgivere senest udviklet en prototype på sensorsystem til opsamling af viden om hygiejneadfærd som nu afprøves på Regionshospitalet i Randers. Desuden er en prototype under udvikling på et system der kan støtte hygiejneadfærden ligesom der foregår udvikling af supplerende produkter i virksomhederne.
  - I "Fra badekar til fødekar" (udvikling af fødekar, der forbedrer fødselsforløb og arbejdsforhold) arbejdes der på at udvikle en funktionsdygtig prototype, til fuld installation på fødeafdeling, som, hvis det lykkes, vil bringe produktet på et højere kvalitets- og udviklingstrin end forventet i ansøgning.

Regionens vurdering

Baseret på evalueringer af indsatsen, er vurderingen, at der er sket store fremskridt i etableringen af et servicesystem for velfærds/sundhedsinnovation, der på bedste vis sikre en forretningsudvikling på området – både med

erhvervsøkonomiske og sundhedsøkonomiske resultater. Virksomhederne føler, at den vejledning, de har modtaget, har givet dem et kompetenceløft og styrket virksomhedernes konkurrencekraft og professionalisme, og at de har en klar forventning om, at det vil give dem mærkbare effekter på salg og omsætning – effekter der ved at blive indløst. Ligeledes er det regionens vurdering, at der er skabt et stort skridt i den rette retning i at få organiseret samarbejder mellem klinik og erhverv.

Turisme

Status og samlet vurdering for indsatsområdet

Vækstforum vedtog i marts 2011 "Handlingsplan 2015 – Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland", der fastlægger rammerne for Vækstforums ønske om at gennemføre en strategisk udviklingsindsats inden for turismen. Målet er at skabe en markant vækst i turisterhvervet.

Udmøntningen af handlingsplanen er i fuld gang, og der er bevilget midler til forretningsområdet erhvervsturisme (Herning og Aarhus), ligesom der er bevilget regionale erhvervsudviklingsmidler til Stærke Feriesteder Øst, Stærke Feriesteder Vest og de tre mersalgspjorter Limfjorden, Hærvejen og Gudenåen. Disse fem projekter afventer bevilling fra Puljen til kommuners og regionernes landdistriktsprojekter under aftalen om Grøn Vækst under Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Det er forventningen, at de fem projekter modtager tilsagn fra ministeriet medio 2012.

I "Handlingsplan 2015 - Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland" er etablering af et center for kystturisme et af indsatsfelterne for at opnå en mere fokuseret og professionel indsats for at fremme turismen i Region Midtjylland. Økonomi- og Erhvervsministeriet, Region Midtjyllands, Region Syddanmarks, Region Sjællands og Region Nordjyllands vækstfora samt Ringkøbing-Skjern Kommune er enige om i fællesskab at medvirke til etableringen af et nationalt videncentret for kystturisme, som skal styrke innovation og viden om nye vækstmuligheder i kystturisme i Danmark. Aftalen er en del af finansloven for 2011, hvor det blev vedtaget at forbedre rammerne for innovation og vækst inden for kystturisme gennem oprettelse af Videncentret for Kystturisme. Der er nu udpeget en bestyrelse, og der forventes ansat en direktør for videncentret inden sommerferien 2012. Region Midtjylland har taget initiativ til at skrive en fælles ansøgning fra Region Midtjylland, Region Syddanmark og Region Sjælland samt Ringkøbing-Skjern Kommune til den konkurrenceudsatte pulje, hvor de penge, som er bevilget til videncentret, indgår som medfinansiering.

Hovedparten af projekterne under puljen til regionale oplevelsesprojekter er afsluttet tidligere og "Natur- og kulturdatabase for Søhøjlandet" og "Nørre Vosborg – Et kulturelt kraftcenter" har sendt slutrapporteringen i forbindelse med status 1. marts 2012. Hermed er der kun to projekter "Netværk Limfjorden – på vej mod 2010" og "Sund fastfood med afsæt i dansk madkultur", som endnu ikke er afsluttede. Projekterne har overordnet set medvirket til større omsætning i turisterhvervet via nye og bedre oplevelser.

De internationale oplevelsesfyrtårne har alle igangsat en række udviklingsaktiviteter, og er dermed i færd med at konkretisere indhold, forretningsplaner m.m. Det er imidlertid et lang, sejt træk, og der er generelt forsinkelser i forhold til fundraising af projekterne.

Projekter under turisme i landdistrikter og yderområder består med en enkelt undtagelse af projekter, der tidligere er igangsat under Vækstforums indsats for udvikling i landdistrikter og yderområder i form af projekter under overskriften "Fremtidens landsby". Projekterne har i kraft af medfinansieringen fra Region Midtjylland en størrelse og kvalitet langt ud over det vanlige for projekter til udvikling i landdistrikter.

Midtjysk Turisme har siden sidste opfølgning på resultatkontrakter skiftet direktør, og der er gennemført en reorganisering med henblik på at sikre Midtjysk Turismes rolle som en effektiv og fleksibel regional turismeoperatør, der har de faglige kompetencer til at understøtte og medvirke til at gennemføre Vækstforums handlingsplan for Ny VÆKST i turismen.

Initiativer inden for Turisme

Erhvervsturisme

Stærke feriesteder
 Mersalg
 Turisme i landdistrikter og yderområder

Økonomi

Tabel 15 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativniveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Erhvervsurisme	0	4.388	3.997	1.759	16.292	98.463	30.469	18.219	0	173.587
Stærke feriesteder	0	2.255	7.516	13.791	17.661	11.550	3.889	1.400	0	58.061
Mersalg	0	27.413	19.073	20.977	15.772	37.057	37.357	26.386	10.000	194.035
Turisme i landdistrikter og yderområder (Grøn Vækst)	0	0	10.354	11.537	14.187	7.839	3.952	0	0	47.869
Bevillinger i alt	0	34.056	40.939	48.064	63.912	154.909	75.667	46.005	10.000	473.551

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 16 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	0	20.472	15.187	17.058	23.574	35.838	28.444	18.674	5.000	164.247
EU - Mål 2	0	1.075	5.562	4.557	3.341	2.445	1.339	0	0	18.319
- Regionalfond	0	1.075	5.562	4.557	3.341	2.445	1.339	0	0	18.442
- Socialfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU - andet	0	0	3.183	4.968	6.600	10.007	9.839	4.013	0	38.610
Kommuner	0	1.745	4.609	6.037	10.380	12.759	11.757	7.988	5.000	60.274
Stat	0	4.053	2.435	979	2.725	3.117	4.000	4.000	0	21.309
Privat	0	1.012	5.269	4.308	4.421	4.116	4.320	3.200	0	26.646
Andet	0	5.700	4.695	10.157	12.871	86.627	15.968	8.130	0	144.147
Finansiering i alt	0	34.056	40.939	48.064	63.912	154.909	75.667	46.005	10.000	473.551

Erhvervsturisme

Resultatkontrakter med opfølgning

- [MCH Time World](#) (internationalt oplevelsesfyrtårn)
- [Business Relations+ Market \(Aarhus\)](#)
- [Business Relations+ Market – Vækst gennem øget erhvervsturisme til Region Midtjylland \(Herning\)](#)

Status

“MCH Time World” har indledt et samarbejde med Jack Rouse Associates, som har base i USA og har udviklet oplevelsesattraktioner, besøgscentre, museer og udstillinger i hele verden og er blandt de førende indenfor planlægning og design af oplevelsesattraktioner. Der er i startfasen brugt ekstra tid på dialog med International Association of Amusement Parks and Attraction (IAAPA) og på at møde forskellige internationale eksperter. Desuden har projektet fået tilsagn om støtte på 4 mio. kr. fra Realdania til at gennemføre den fysiske programmering af Time World. Begge dele har betydet, at projektet er en smule forsinket i forhold til den oprindelige tidsplan, men projektets sluttidspunkt forventes fastholdt.

“Business Relations+ Market (Aarhus)” er igangsat 1. oktober 2011 og forløber som planlagt. Da det er forholdsvis kort tid siden projektet begyndte, er det for tidligt at sige noget om resultaterne. Operatøren har anmodet om et ændret budget i form af forenklede udgiftskategorier. Der er ikke tale om ændringer i aktiviteter, men om at en række projektrelaterede omkostninger samles i udgiftskategorien “konsulentbistand mv.”.

“Business Relations+ Market (Herning)” er ligeledes igangsat 1. oktober 2011 og forløber som planlagt. I forbindelse med Formland messen i januar 2012 er der gennemført et pilotprojekt for at teste gæsternes reaktion på en totalpakke. Konklusionen på pilotprojektet er, at pakketeringen og håndteringen virker, leverancen virker og kunderne var tilfredse. Men omkostningerne pr. gæst er alt for høje ved flyvninger og salgsindsatsen er ikke nok til at nå målene. Fremadrettet er strategien ved messer at skabe totalevents, hvor messe kombineres med konferencer, virksomhedsbesøg, faglige og sociale events samt transport og overnatning.

Resultater

- “MCH Time World” har indledt et samarbejde med internationale eksperter, der kan udvikle oplevelseskonceptet og planlægge og designe attraktionen.
- “MCH Time World” har fået 4 mio. kr. i støtte fra Realdania til den fysiske programmering af projektet.
- Business Relations+ Market Aarhus og Herning er stadig i opstartsfasen og således er der endnu ingen resultater, men man er begyndt at lave pilotprojekter og udvikle 1. version af en messestand.

Regionens vurdering

Det er vurderingen, at projekterne stort set går som planlagt. Da erhvervsturismesatsningen er ret ny, så er det for tidligt at sige noget om resultaterne. MCH Time World ser ud til at være godt på vej

Stærke feriesteder

Resultatkontrakter med opfølgning

- [KRAFT – Powers of Nature](#)

- [Havets Hus](#)
- [Planet Randers](#)

Status

“KRAFT – Powers of Nature” og “Planet Randers” er projekter under Vækstforums satsning på udvikling af internationale oplevelsesfyrtårne i Region Midtjylland. De internationale oplevelsesfyrtårne skal bidrage til at styrke Midtjyllands tiltrækningskraft. Det skal bl.a. ske ved at omsætte regionens viden, kreativitet og udviklingsdynamik inden for oplevelsesøkonomi og regionens erhvervmæssige styrkepositioner til nye kommercielle forretningsområder. De kommende oplevelsesfyrtårne skal have internationalt potentiale. “Havets Hus” er et regionalt oplevelsesfyrtårn med samme formål som de internationale oplevelsesfyrtårne, men vurderes af have mindre internationalt potentiale.

“KRAFT – Powers of Nature” følger overordnet set den indgåede resultatkontrakt, men udarbejdelsen af forretningsplanen er blevet forsinket, fordi man har ønsket at inddrage strategiske samarbejdspartnere i arbejdet. Prækonceptet for KRAFT er godkendt af projektets bestyrelse i februar 2012 og efterfølgende er arbejdet med konceptfasen påbegyndt. Der er aftalt undervisningsforløb med Designskolen Kolding, Aarhus Arkitektskole og måske bliver der også aftalt forløb med AU Herning, som integreres i udviklingsfasen. Der arbejdes fx med at integrere digitale output fra disse undervisningsforløb i en overordnet visuel konceptpræsentation. Der er indsendt et nyt forslag til budget, der afspejler, at forbruget i begyndelsen af projektperioden ikke har været så stort som forventet.

“Planet Randers” er i gang med at implementere den fundraisingstrategi, som blev formuleret i sommeren 2011. Der er indledt et samarbejde med en markedsledende bygherrerådgiver med speciale i helhedsplanlægning af megaprojekter i sammenhæng med byudvikling, hvilket vurderes at være af afgørende betydning for fondes finansieringsvilje. I begyndelsen af februar 2012 blev det første spadestik taget til Fase 1 af Tidsrejsen – den såkaldte DanmarksParken – som forventes åbnet medio juni 2012. Projektet forløber planmæssigt.

“Havets Hus” har opgivet det oprindeligt planlagte Digitale Akvarium (Black Box) efter en opdateret bæredygtighedsanalyse har vist, at det økonomiske grundlag i form af besøgende ikke længere var tilfredsstillende i forhold til driftsomkostningerne. Der er i stedet påbegyndt udvikling af et nyt forskningsformidlingsområde med arbejdstitlen Symbiotikon. Den første af fem oplevelseszoner (Havet i maven) åbnede i oktober 2011. Den anden oplevelseszone (Havet ‘in action’) er under udvikling og en del af finansieringen er fundet. Denne zone forventes at åbne i foråret 2013. Desuden har en mobil udstilling om Anholt Havvindmøllepark og vindenergi generelt opnået finansiering. Der er etableret et netværk bestående af repræsentanter fra 24 virksomheder, GTS'er og forskningsmiljøer med fokus på henholdsvis fødevarer og energi baseret på havets ressourcer. Den endelige finansiering af Havets Hus er ikke på plads og derfor er byggefasen endnu ikke påbegyndt, men der er indledt dialog med to potentielle partnere om rådgivning på arkitektkonkurrence og samarbejde om byggefasen. På grund af forsinkelser er projektet forlænget frem til 1. marts 2013, men indenfor den oprindelige budgetramme.

Resultater

- Prækonceptet for KRAFT er godkendt af projektets bestyrelse.
- KRAFT har indledt et samarbejde med Designskolen Kolding, Aarhus Arkitektskole og der arbejdes på også at få et samarbejde med AU Herning (Aarhus Universitet) om opstart af undervisningsforløb, som er integreret i konceptudviklingsfasen.
- Samarbejdet med AU Herning og centerleder og professor, Michael E. Goodsite, gør det muligt fremadrettet for KRAFT at bygge bro mellem anvendt forskning på klimaområdet og tilknyttede erhvervsinteresser.

- Planet Randers er i gang med anlægsarbejdet af Fase 1 af Tidsreisen – også kaldet DanmarksParken, som forventes at åbne medio juni 2012.
- Planet Randers' fundraisingstrategi er ved at blive implementeret, og der er indledt et samarbejde med en markedsledende bygherrerådgiver.
- Havets Hus er begyndt på udviklingen af et nyt forskningsformidlingsområde (med arbejdstitlen Symbiotikon), som erstatter det oprindeligt planlagt Digitale Akvarium.
- Den første af fem oplevelseszoner "Havet i Maven" åbnede i oktober 2011.
- Der er med udgangspunkt i aktiviteterne i Havets Hus ansat en erhvervskonsulent i Norddjurs Kommune pr. 15. januar 2012.
- Der er afholdt workshop for iværksættere ("Ser du havets muligheder") i januar 2012.
- I november 2011 er der afholdt arrangementet "Havets ressourcer i Havets Hus" med deltagelse af ca. 70 inviterede gæster – primært politikere.

Regionens vurdering

De internationale oplevelsesfyrtårne har alle igangsat en række udviklingsaktiviteter, og er dermed i færd med at konkretisere indhold, forretningsplaner m.m. Det er imidlertid et lang, sejt træk, og der er generelt forsinkelser i forhold til fundraising af projekterne.

Mersalg

Resultatkontrakter med opfølgning

- [Natur- og kulturdatabase for Søhøjlandet \(slutrapportering\)](#)
- [Nørre Vosborg – Et kulturelt kraftcenter \(slutrapportering\)](#)
- [Netværk Limfjorden – på vej mod 2010](#)
- [Midtjysk Turisme – basis- og procesmidler 2011 \(slutrapportering\)](#)
- [Sund fastfood med afsæt i dansk madkultur \(Madkulturzonen\)](#)

Status

Projekterne med resultatkontrakter med opfølgning er, med undtagelse af "Midtjysk Turisme – basis og procesmidler 2011", regionale oplevelsesprojekter, som blev prækvalificerede i 2007. De regionale oplevelsesprojekter har til formål at styrke Region Midtjylland som oplevelsesregion og udnytte regionens erhvervsmæssige styrkepositioner inden for bl.a. sundhed, fødevarer og energi- og miljø. Desuden skal de medvirke til at skabe erhvervsmæssig vækst i turismen.

De fleste af projekterne er nu afsluttede og resten nærmer sig sin afslutning.

Midtjysk Turismes opgaver er at løse en række regionale strategiske udviklings- og koordineringsopgaver i tæt samarbejde med turisterhvervet, turistforeninger, destinationer, kommuner og region og ligeledes koordinere i forhold til det nationale og tværregionale niveau. Midtjysk Turisme har siden sidste opfølgning på resultatkontrakter fået en anden direktør, og der er gennemført en reorganisering med henblik på at sikre Midtjysk Turismes rolle som en effektiv og fleksibel regional turismeoperatør, der har de faglige kompetencer til at understøtte og medvirke til at gennemføre Vækstforums handlingsplan for Ny VÆKST i turismen.

Projektet "Natur- og kulturdatabase for Søhøjlandet" har fået en national forankring gennem UdiNaturen, og projektet har skiftet navn til "UdiNaturen/Søhøjlandet". Projektet er endvidere blevet forankret fremadrettet i projektet "OPLEVGudenåen", idet det regionalt støttede projekt nu er afsluttet. I projektet er der opbygget et mobilt website til BestigBjergerne. Formålet har været at opnå erfaringer med koblingen af traditionel formidling i naturen med brug af mobiltelefoner og mobile websites. Siden etableringen af det mobile website primo 2011 er der foretaget forbedringer af sitet. Sideløbende med udviklingen af UdiNaturen.dk/Søhøjlandet er der igangsat "StoRYturen", som case til erfaring med brug af 2D-koder (finansieringen af denne case ligger udenfor dette projekt). Den afsluttende case i projektet er

OplevGudenaa.dk, hvor formålet har været at være demoprojekt på en national løsning på digital formidling, hvor data høstes fra flere steder, men vises samlet efter brugerens individuelle ønsker på en mobil platform (smartphone). Målgruppen har været borgere og gæster på tur til fods, på cykel, i bil eller sejlede i en geografi, der er knyttet til Gudenåen. De fremstillede produkter hostes og vedligeholdes i en 3-årig periode 2011-13 via driftsmidler fra Skanderborg og Horsens kommuner.

“Nørre Vosborg – Et kulturelt kraftcenter” er afsluttet ved udgangen af 2011. Projektet har betydet, at der har været ekstra ressourcer til at udvikle og afholde en lang række forskelligartede arrangementer, og herigennem været med til at synliggøre Nørre Vosborgs mange muligheder. Det er herigennem også lykkedes at vise, at det er muligt at trække gæster til området. Der er etableret et samarbejde med en lang række institutioner og foreninger omkring afholdelse af arrangementer på Nørre Vosborg, og visionen for Nørre Vosborg begynder at blive klar og tydelig.

“Netværk Limfjorden – på vej mod 2010” har en tilfredsstillende fremdrift. Bestyrelsen har vedtaget en handleplan for det fortsatte arbejde med havneprojektet, og der er udgivet et hæfte med titlen “Mellem vand og land. Limfjordshavnene som fremtidens samlingspunkt”, som indeholder idékatalog vedrørende tre udviklingstemaer. Der er gennemført en evaluering af Limfjordsfortællingerne 2011, hvor det samlede deltagerantal tangerede den hidtidige rekord på 5.000. Der er indgået en aftale med en tysk journalist om udformning og udsendelse af pressemeddelelser til 90 tyske medier, primært vedrørende lystsejlereturisme.

“Sund fastfood med afsæt i dansk madkultur”/“En Bid af Historien” har fået forlænget projektet til 30. juni 2012. Måltidskoncepterne og forretningsmodellerne for henholdsvis Fregatten Jylland, Dansk Landbrugsmuseum og Gl. Estrup Herregårdsmuseum er udviklet. De er blevet testet på Herregårdsmuseet i november og december 2011 med fokus på “højtids--potentialet i museer. Der er planlagt en test på Fregatten Jylland i påsken og til pinsen 2012. Foodlife har udarbejdet rapporten “En bid af historien. Ferielogik, trends og tendenser i privat- og erhvervsturisme” i forbindelse med projektet. Rapporten undersøger beslutningslogikken forbundet med at holde ferier. På grund af sygdom hos projektholderen er der sket forsinkelser og en budgetoverskridelse. Merudgifterne afholdes af Mmm – zonen for madkultur. Der afholdes en camp den 7. juni 2012 for kulturinstitutioner, attraktioner, fødevarer virksomheder mv. med henblik på erfaringsudveksling og netværksdannelse.

Resultater

- Midtjysk Turisme har inden sidste opfølgning på resultatkontrakten udarbejdet en socialfondsansøgning “Det professionelle turisterhverv”. Heri indgår demonstrationsprojekter under både erhvervsturisme og stærke feriesteder Øst og Vest. Denne ansøgning er nu sendt videre til Erhvervsstyrelsen og afventer tilsagn på EU midlerne.
- Midtjysk Turisme har primo 2011 gennemført en prækvalifikation af forretningsområdet Mersalg, hvor de tre projekter Hærvejen, Gudenåen og Limfjorden er blevet udvalgt. Disse tre projekter har siden udarbejdet ansøgninger, som har fået bevilling fra Region Midtjylland men afventer tilsagn på EU landdistriktsmidlerne fra “Grøn Vækst”.
- Midtjysk Turisme har gennemført dialog og sparring med aktørerne i de tre forretningsområder omkring deres udviklingsprojekter fremadrettet i vækstsatsningen.
- Midtjysk Turismes PR enhed har gennemført en række presseture, hvor journalistdelegationer har været på besøg og er blevet briefet om turismerelevante attraktioner og oplevelsesrum i Region Midtjylland. Desuden er der afholdt en målgruppe workshop med deltagelse af medarbejdere fra destinationerne med det formål at “klæde dem bedre på” til at sikre en relevant og præcis kommunikation med udvalgte målgrupper.
- Natur- og Kulturdata basen for Søhøjlandet er nu afsluttet og under det nye navn UdiNaturen/Søhøjlandet fremadrettet forankret i projektet OplevGudenaa, som er finansieret af Nordeafonden på initiativ af Naturstyrelsen Søhøjlandet, AQUA og visitgudenaa.com.

- Nørre Vosborg har i projektet "Nørre Vosborg – Et kulturelt kraftcenter" bygget koncepter op omkring de fem fokusområder: Iscenesættelse af Nr. Vosborgs herligheder, Aktivitet, Fordybelse, Oplysning/læring og Talentudvikling. Koncepternes bæredygtighed målt på indtægter og udgifter ser ikke godt ud isoleret set i forhold til Fonden Nørre Vosborgs økonomi. Men bæredygtigheden skal ses i et større perspektiv, hvor presseomtale værdisættes og der estimeres på aflejrede nettoindtægter på hotel, restaurant, rengøring mv.
- Der er foretaget en analyse af kendskabsgraden til Nørre Vosborg. Den viser at 15 % af den voksne befolkning i Danmark kender Nørre Vosborg – fordelt med 30 % i Region Midtjylland og ca. 10 % i de øvrige regioner. Og 80 % af dem der har besøgt Nørre Vosborg vil gerne anbefale stedet til andre.

Regionens vurdering

Det vurderes, at projekterne overordnet set går planmæssigt – dog med enkelte forsinkelser.

Turisme i landdistrikter og yderområder

Resultatkontrakter med opfølgning

- [North Sea Living](#)
- [Landsbyfornyelse i Glyngøre – Durup – Nautrup](#)
- [Revitalisering af stationsbymidten i Borris](#)
- [Grøn udvikling i Hvam](#)
- [Landsby 2.0 Stadil - Vedersø](#)
- [Knebel Fremtidens landsby](#)
- [Børn i fremtidens landsby Klejtrup](#)
- [Udvikling af Selde - området](#)
- [Fremtidens Ulbjerg - Lynderup område](#)
- [Thorsminde med afsæt i fiskeri og turisme](#)
- [Børnebondegård Horsens](#)

Status

Formålet med initiativet er at styrke den sammenhængende udvikling af bosætning og erhverv i landdistrikter og vise nye veje til udvikling. Initiativet tager udgangspunkt i de styrker, der i forvejen er karakteristiske for den enkelte lokalitet.

"North Sea Living" har udarbejdet et koncept for en kokkeskole og der er gennemført et sushi- og marineringskursus med henholdsvis 29 og 28 deltagere. Der er udviklet opskriftssamlinger til fremstilling af nordisk sushi og forskellige former for marinerede fisk. Som start på webshop og internetauktion, er der udviklet to særlige NORTHSEALIVING produkter. I slutningen af oktober 2011 blev der afholdt erhvervspartnermøde, hvor der deltog 85 lokale erhvervsfolk. Efterfølgende er det lykkedes at samle alle byens overnatnings- og spisefaciliteter, som en del af byens erhvervspartnerkaber, så Thyborøn nu tilbyder et samlet kursus- og konferencekoncept. Der er udviklet materiale til at markedsføre konceptet. Der er indledt dialog med dykkerspecialister om udvikling af erhvervspartnerkaber inden for NORTHSEALIVING Diving, hvor der blandt andet skal indgå et aktivitetsprogram for hele 2012. Der er gennemført et partnerskab imellem NORTHSEALIVING og Mallemukken om fælles drift og sikring af bespisning af Kystcentrets gæster.

"Landsbyfornyelse i Glyngøre – Durup – Nautrup" rækker over mange aktiviteter, som vitaliserer det lokale havnekulturmiljø, stationskulturmiljø og landsbykulturmiljø. Alle aktiviteter i projektet er nu ved at være gennemført. Projektet forventes at kunne afsluttes inden 1-9-2012.

”Revitalisering af stationsbymidten i Borris” indeholder en række sammenhængende aktiviteter for fornyelser og udvikling af bymidten, herunder stationspladsen, således at området imødekommer nutidige ønsker til bosætning, erhverv og aktivitetsmuligheder. Projektet er gennemført som planlagt, og der mangler kun det afsluttende regnskab.

”Grøn udvikling i Hvam”. Den gamle købmandsgård blev nedrevet i 2011 og arealet blev gjort klar. Det grønne forsamlingshus er planlagt og klar til udførelse og afventer nu byggetilladelse.

”Landsby 2.0 Stadil – Vedersø”. Projektet er nu i gang med at etablere parkbanen. Som følge af vådt efterår og vinter blev asfalteringen udsat til udførelse her i foråret 2012. Aktivitetstorvet i Vedersø planlægges indviet i maj 2012. Projektet forventes at være helt gennemført medio 2012.

”Knebel Fremtidens landsby” der er nu udarbejdet en dispositionsplan for området mellem de to bydele i Knebel. Der er udarbejdet forslag til lokalplan for området, som er ved at blive behandlet i kommunen efter godkendelse er der en høringsperiode på otte uger.

”Børn i fremtidens landsby Klejtrup” er i gang på mange fronter. Der har pågået en lokal proces vedr. det digitale landsbytorv og udviklingsarbejdet er påbegyndt. Det digitale Landsbytorv planlægges indviet og taget i brug sidst i maj 2012. Delprojekt Købmandsgården er under projektering, der er indledt udarbejdelse af skitsetegninger i samarbejde med ejer og mulige brugere.

”Udvikling af Selde-området”. Det er lykkedes at udvide projektet med et områdefornyelsesprojekt, hvilket tilføjer projektet 6 mio. kr. til anlæg. Der er lavet omfattende planlægning om fornyelse og udvikling for styrkelse af bosætning og erhverv, stisystemer med fugleobservationspunkter, landsbyfornyelse og oprettelse af Hest-O-tel i Kræn Vindes Gård. Anlægsarbejdet forventes igangsat medio 2012.

I projektet ”Ulbjerg, Lynderup, Nr. Rind og Sundstrup-området” der er rift om den markedsførings-DVD, som projektet har udarbejdet om de nye aktivitetsmuligheder på sports- og fritids-området, som projektet bidrager til. DVD'en er en appetitvækker for bosætning og turisme. Alle delprojekter er nu i gang med undtagelse af ”rygsæk-projektet”.

Projektet ”Fremtidens Landsby Thorsminde” er godt i gang med at projektere de lokale byfornyelses- og trafiksaneringsplaner, som skal sikre fremtidens fiskeri og turisme i området. Der er nu udarbejdet design af ”fisketrappe” til lystfiskere, og tegninger, konstruktionsløsninger og fysisk placering er godkendt af Kystdirektoratet.

Projektet ”Børnebondegård Horsens” er først startet i foråret 2011. Projektet skal give børn, børneinstitutioner, dagplejemødre og skoleklasser let adgang til kontakt med dyr, oplæring af børn i pasning af husdyr, samt give skoleklasser mulighed for at flytte undervisning ud på gården. Projektets ansøgning om ”landzonetilladelse vedr. anlæg til dyrene, velfærdsfaciliteter samt beplantning” blev godkendt af Horsens kommune i begyndelsen af efteråret 2011. I høringsperioden indkom der klage over godkendelsen så sagen blev indklaget til Natur og Miljøklagenævnet den 3. november 2011. Afgørelsen i Natur og Miljøklagenævnet afventes.

Resultater

Samarbejdet med kommunerne, LAG'erne og de lokale aktører om udvikling og gennemførelse af projekterne under initiativet er meget tilfredsstillende.

Projekterne har i kraft af medvirken fra Vækstforum og Regionen en størrelse og kvalitet langt ud over det vanlige for projekter til udvikling i landdistrikter.

- I projektet ”North Sea Living” er der indgået 8 erhvervspartnerskaber. Desuden har udstillingerne i Kystcentret Thyborøn har fået nyt liv og der er etableret Blå Flag Center NORTHSEALIVING.

- "Landsbyfornyelse i Glyngøre" har baseret sig på en Masterplan for Glyngøre Havn, der har samlet alle interessenter i området i én plan, og dette har bl.a. resulteret i Limfjordens Hus, Æ' Kassehus og en ny servicebygning (bl.a. med toiletter og bad) på havnen er gennemført og åbnet i 2011. Skolebørnene i Durup har fået udvidet aktivitetsmulighederne efter nedrivningen af et gammelt mejeri og en møbelvirksomhed.
- I Borris er der sket fornyelse af bymidten. Den nyrenoverede stationsplads mellem den gamle historiske stationsbygning og Bundgaards hotel har nu grønne plantezoner og der er nu mulighed for ophold og udeservering foran hotellet. Pladsen blev indviet i august 2011. Der er udarbejdet en eksempelprojektsfolder som samler op på erfaringer fra projektet, - og som kan være en hjælp ved lignende projekter i andre stationsbyer.
- Den gamle købmandsforretning i Hvam er revet ned, og arealet er gjort klar til etablering af det grønne forsamlingshus. Alle lodsejere på den planlagte rute for trampestien har godkendt stiens etablering. Der planlægges indvielse af stien i maj 2012.
- Der er indrettet kontorfællesskab i det tidligere Stadil Mejeri, arbejdspladserne er besat med en indretningsarkitekt og 3 journalister. Der er således skabt 4 arbejdspladser i landsbyen Stadil. Mejeritorvet er fornyet til et smukt og hyggeligt samlingssted for borgerne i landsbyen. Det lille røde hus ved torvet er opkøbt på folkeaktier og lejes ud til turister året rundt.
- Kommunen har udarbejdet en ny lokalplan for området, hvor sundhedshuset i Knebel skal placeres. Lokalplanen kommer i høring i foråret 2012.
- Det mobile Biologilokale i Klejtrup er taget i brug. Formidlingscenter Klejtrup Volde, hvor hovedparten af formidlingen foregår via en platform for elektronisk formidling via QR koder og brugerens egen mobiltelefon er i gang.
- Kulturcenter Fursund er gennemført. Skive kommune har fået tilknyttet et områdefornyelsesprojekt, hvilket har tilført projektet 6 mio. kr. ekstra til anlæg.
- I Fremtidens Ulbjerg - Lynderup område er der etableret "ny aktivitetsbane med bålhytte" i Nr. Rind. Ved Ulbjerg Stadion etableret "Ny Multibane-legeplads-petanquebane" og i Ulbjerg "Ny tennis og mini-multibane".
- Badestranden ved Thorsminde har installeret sikkerhedsforanstaltninger og disse opleves positivt. Der er med "Vestkystens Fiskekasse" sikret friskere fisk hurtigere ud til forbrugerne.
- Der er i 2011 udarbejdet en visionsmappe med projektbeskrivelse af det samlede projekt Børnebondegården.

Regionens vurdering

Det vurderes, at projekterne overordnet set går planmæssigt.